

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

DIPLOMSKO DELO

STROŠKOVNI VIDIK UVEDBE DAVČNIH BLAGAJN V SLOVENIJI

Ljubljana, avgust 2016

MARJETA RODE

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Marjeta Rode, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Stroškovni vidik uvedbe davčnih blagajn v Sloveniji, pripravljene v sodelovanju s svetovalcem prof. dr. Simonom Čadežem

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne _____

Podpis študentke: _____

KAZALO

UVOD	1
1 SIVA EKONOMIJA	2
1.1 Opredelitev	2
1.2 Siva ekonomija v Sloveniji.....	3
1.3 Ukrepi proti sivi ekonomiji v Sloveniji	4
1.3.1 Prvi korak – virtualne davčne blagajne	5
1.3.2 Drugi korak – vezana knjiga računov	5
1.3.3 Tretji korak – davčne blagajne	5
2 DAVČNE BLAGAJNE	6
2.1 Različici sistemov davčnih blagajn	6
2.1.1 Klasične davčne blagajne in certificirani POS sistemi.....	6
2.1.2 <i>On-line</i> sistemi davčnih blagajn	7
2.2 Izbrani sistem davčnih blagajn v Sloveniji.....	7
3 UVEDBA DAVČNIH BLAGAJN V SLOVENIJI.....	8
3.1 Opredelitev in zakonska podlaga.....	8
3.2 Zavezanec za davčno potrjevanje računov	9
3.2.1 Prvi pogoj – vodenje poslovnih knjig in evidenc	10
3.2.2 Drugi pogoj – obvezna izdaja računa za dobavo blaga in storitev	10
3.2.3 Tretji pogoj – prejem plačila z gotovino	11
3.3 Nezavezanec za davčno potrjevanje računov	11
3.3.1 Sprememba pravilnika o izvajanju ZDDV	12
4 POSTOPEK UVEDBE DAVČNIH BLAGAJN ZA ZAVEZANCE.....	13
4.1 Namensko digitalno potrdilo	14
4.2 Poslovni prostor oz. prodajno mesto	15
4.3 Interni akt.....	16
4.4 Vsebina računa izdanega iz elektronske naprave	17
4.5 Številka računa in način dodelitve.....	19
4.6 Enkratna identifikacijska oznaka – EOR.....	19
4.7 Zaščitna oznaka izdajatelja računa – ZOI.....	19
4.8 Oznaka fizične osebe na računu	20
4.9 Obvestilo o obveznosti izdaje, prevzema in hrambe računa	21
4.10 Izvajane postopka potrjevanja in izdaja računov.....	22
4.11 Obveznosti dobaviteljev programske opreme	24
4.12 Uporaba Vezane knjige računov.....	25
4.13 Uporaba Mini blagajne	26
4.14 Hramba računov in podatkov EOR	28
4.15 Davčni prekrški in globe.....	28

5 NAGRADNA IGRA »VKLOPI RAZUM, ZAHTEVAJ RAČUN«	29
6 FINANČNE POSLEDICE UVEDBE DAVČNIH BLAGAJN	31
6.1 Splošno o stroških in prihodkih.....	31
6.2 Predvideni stroški uvedbe davčnih blagajn za zavezance	33
6.3 Predvideni stroški uvedbe davčnih blagajn za FURS	34
6.4 Dejanski stroški uvedbe davčnih blagajn za zavezance	34
6.4.1 Stroški nakupa aplikacije za davčno potrjevanje računov	36
6.4.2 Stroški najema aplikacije za davčno potrjevanje računov	37
6.4.3 Stroški vzpostavitve internetne povezave	38
6.4.4 Stroški razvijalcev programske opreme	39
6.4.5 Stroški vseh zavezancev za davčno potrjevanje računov	39
6.5 Predvidene finančne posledice uvedbe davčnih blagajn	39
6.6 Pozitivni učinki uvedbe davčnih blagajn	40
SKLEP	41
LITERATURA IN VIRI	43
PRILOGE	

KAZALO TABEL

Tabela 1: Prevezeta in uporabljena namenska digitalna potrdila, število zavezancev, ki so davčno potrdili račune in število davčno potrjenih računov.....	15
Tabela 2: Prikaz podatka z mobilno aplikacijo preverjenih računov za nagradno igro in število poslanih paketov.....	31
Tabela 3: Podatki plačilnega prometa v obdobju ferbruar 2016–april 2016 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2015 za vse davčne zaveznace.....	40
Tabela 4: Ocena učinkov davčnih blagajn na osnovi podatkov po obračunih in podatkih iz sistema davčnih blagajn za obračune oddane v obdobju januar 2016–marec 2016 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2015 samo za uporabnike davčnih blagajn	40

KAZALO SLIK

Slika 1: Prikaz zapisa novih obveznih elementov na računu po ZDavPR	20
Slika 2: Prikaz obvestila o obveznosti izdaje, prevzema in zadržanja računa	22
Slika 3: Vzorec obrazca računa iz vezane knjige računov	26
Slika 4: Vstopna stran aplikacije Mini blagajna.....	28
Slika 5: Vstopna stran aplikacije Vklopi razum, zahtevaj račun.....	30

UVOD

Največji problem vsake družbe je velik obseg sive ekonomije in davčnih utaj. Ker je siva ekonomija močno prisotna na vsakem koraku, jo imamo že skoraj za samoumevno in jo spodbujamo tudi sami. Siva ekonomija je ekonomski, socialni in družbeni problem vsake države. Zato je cilj vsake družbe dvig splošne kulture glede izpolnjevanja davčnih obveznosti, ki ga je mogoče doseči le, če se spremeni obnašanje tako države kot podjetij in potrošnikov (Vlada Republike Slovenije, 2013, str. 2).

S sivo ekonomijo izgubljam vsi, v času slabih gospodarskih, finančnih in socialnih razmer se to odraža na nižji socialni varnosti, država ima manj denarja za šole, vrtce, štipendije, zdravstvo, zmanjšane so investicije v javno infrastrukturo in ostale investicije za zagotavljanje boljše kvalitete bivanja državljanov. Posameznik s sivo ekonomijo na kratek rok sicer pridobi, na dolgi rok pa izgubimo vsi. Do javnih storitev in socialnih ugodnosti, ki jih zagotavlja država, smo upravičeni vsi enako, zato ni pošteno, da tisti posamezniki, ki redno in pravično plačujejo vse dajatve so na koncu ponavadi upravičeni še do manjšega ali enakega obsega javnih storitev kot tisti, ki se poskušajo izogibati svojim davčnim obveznostim (Družbene posledice sive ekonomije, b.l.).

Dokler cilj dviga splošne kulture izpolnjevanja davčnih obveznosti v Sloveniji ni dosežen, mora država zagotoviti ustrezen nadzor in preprečevanje davčnih utaj oz. sive ekonomije. Ravno zaradi preprečevanja sive ekonomije v Sloveniji so se z 2. januarjem 2016 uvedle davčne blagajne oz. je začel veljati Zakon o davčnem potrjevanju računov.

Namen diplomske naloge je obravnavati problema sive ekonomije v Sloveniji, obravnavati izvedenih ukrepov s strani države, podrobna analiza postopka uvedbe davčnih blagajn ter analiza stroškov in koristi z vidika posameznega zavezanca, države in vseh zavezancev za davčno potrjevanje računov.

Cilj diplomske naloge je predstaviti problem sive ekonomije v Sloveniji in izvedene dosedanje ukrepe Finančne uprave Republike Slovenije proti njej, postopek uvedbe davčnih blagajn v Sloveniji, nastale stroške ob uvedbi in primerjavo z ocenjenimi, analizirati prihodke in ostale pozitivne učinke uvedbe davčnih blagajn, predstaviti nagradno igro »Vklopi razum, zahtevaj račun«, analizirati stroške nagradne igre in povzeti pridobljene koristi s strani države ter smotrnost uvedbe davčnih blagajn z vidika stroškov in pridobljenih koristi.

Pri predstavitvi omenjenega problema skušam odgovoriti na naslednja vprašanja:

- kdo je zavezanec za davčno potrjevanje računov in kakšne so njegove obveznosti,
- kakšen je postopek uvedbe davčnih blagajn,
- ali so se končni potrošniki odločili za sodelovanje v nagradni igri,

- ali je investirani znesek v nagradno igro upravičil svoj namen in dvignil zavest končnim potrošnikom, da vzamejo račun in ga obdržijo,
- ali je izbrani sistem davčnih blagajn stroškovno res tako ugoden za zavezance, kot so predvideli na Finančni upravi Republike Slovenije pred njegovo uvedbo,
- ali se je zaradi uvedbe davčnih blagajn pobralo več davkov in prispevkov,
- ali so povečani prihodki v skladu s pričakovanji in
- ali se je povečalo število prijav fizičnih oseb v zavarovanje, kar predstavlja sekundarni namen uvedbe davčnih blagajn.

Metoda dela je opisna, podatki pa so opisani s teoretičnega in praktičnega vidika. Pregled stroškov temelji na pridobljenih tujih in lastnih virih, ki so zbrani iz že objavljenih poročil. Diplomsko delo je razdeljeno na uvod, šest posameznih tematskih sklopov in sklep.

1 SIVA EKONOMIJA

1.1 Opredelitev

Pojem **sive ekonomije** je opredeljen kot proizvodnja blaga in storitev, ki je delno ali v celoti skrita pred davčno obdavčitvijo, sem spadajo tudi prikriti dohodki v naravi (Setnikar Cankar & Hrovatin, 2000, str. 146). **Davčno izogibanje** pomeni zakonito izogibanje plačevanju davkov zaradi nedorečenosti in neskladnosti davčnih predpisov. Države poskušajo z medsebojnim usklajevanjem davčnih predpisov zajezi mednarodno izogibanje plačevanja davkov (Rupnik, 1997, str. 9). **Davčna utaja** je nezakonito izogibanje plačevanju davčnih obveznosti. Zavezanci se lahko izognejo davčnim obveznostim tako, da sploh ne vložijo davčne napovedi ali prijavijo neresnične podatke (Rupnik, 1997, str. 9).

Siva ekonomija je pojav oziroma problem, ki je razširjen po celem svetu in vključuje veliko udeležencev. V vseh državah po svetu ugotavljajo, da so določeni deli proizvodnje, dohodka in zaposlenosti skriti pred davčnimi oblastmi in statističnimi službami, lahko namerno, kar je goljufija, lahko pa ker nihče ne zahteva, da se določen dohodek, proizvodnja ali zaposlenost prijavi (Omerzu, 2000, str. 5). Že iz same besede siva lahko razberemo, da ni čisto legalna oz. bela, kakor pravimo registrirani dejavnosti, niti ni čisto nelegalna oz. črna, je nekje vmes, kar kaže na izredno nejasnost kaj pravzaprav siva ekonomija predstavlja. Zaradi tega se pojavlja več izrazov, s katerimi jo lahko poimenujemo; ti so siva, skrita ali podzemna ekonomija, ekonomija v senci in neformalna ekonomija. Že sama različna poimenovanja kažejo na dejstvo, da gre za izredno širok pojav, predvsem pa da na njo lahko gledamo z večjo ali manjšo naklonjenostjo (Kukar, 1990, str. 18).

Sivo ekonomijo lahko opredelimo v ožjem in širšem smislu. V ožjem smislu predstavlja vse neregistrirane pridobitne dejavnosti, ki niso vključene v uradne podatke o bruto domačem proizvodu (v nadaljevanju BDP), pa bi morale biti. V širšem smislu pa siva ekonomija zajema poleg nepridobitnih dejavnosti, ki se vključujejo v BDP, še vse ostale dejavnosti, ki sicer niso vključene v BDP, kot so samooskrbno gospodarstvo, sosedska pomoč, prostovoljno delo in dejavnost »naredi si sam« (Kukar et al., 1995, str. 4).

Pojav sive ekonomije ima velik vpliv na javne finance, na trg delovne sile in na višino ter distribucijo dohodkov. Ker sive ekonomije ne moremo natančno izmeriti, jo lahko samo ocenimo, vendar ocenjeni delež sive ekonomije kaže na izjemno velikost in obsežnost pojava (Volavšek, 2004, str. 4). Ocena pojava sive ekonomije je težavna in povezana z metodološkimi ovirami pri opredelitvi same vsebine pojava in vključevanje podatkov v te ocene. Že same podatke o sivi ekonomiji je najtežje pridobiti tam, kjer največje koristi pridobijo vsi sodelujoči. Na primer kjer potrošniki pridobijo cenejšo storitev, ponudniki pa niso obdavčeni in imajo višji neto dohodek. Po različnih mednarodnih ocenah je delež sive ekonomije manjši od 10 % v državah kot so Švica, Avstrija in ZDA in sega vse tja do 45 % BDP v državah kot so Rusija, Estonija in Grčija. V Sloveniji je bila leta 2011 po ocenah mednarodnih analiz siva ekonomija 24,1 % BDP, vendar je delež sive ekonomije po ocenah domačih strokovnjakov v letu 2010 občutno manjši in predstavlja 9,8 % BDP (Vlada Republike Slovenije, 2013, str. 2).

1.2 Siva ekonomija v Sloveniji

Statistični urad Republike Slovenije je izračunal oziroma ocenil, da je delež sive ekonomije med 8 in 10 % BDP. Sivo ekonomijo v Sloveniji je moč zaznati na različnih področjih in v različnih oblikah.

V Sloveniji naj bi se siva ekonomija še hitreje razvijala zaradi lukenj v zakonih, ki omejujejo in zajezujejo pojav sive ekonomije. Razlogi za nastanek sive ekonomije v Sloveniji so naslednji (Setnikar Cankar & Hrovatin, 2000, str. 146):

- nizko zaupanje v državo in njeno sprejemljivost;
- prevelika davčna obremenitev zasebnega sektorja;
- zmanjševanje davčne morale oz. povečevanje miselnosti o nepravičnem davčnem sistemu;
- zmanjševanje zakonitih dohodkov prebivalstva zaradi visoke brezposelnosti;
- sorazmerno veliko prostega časa za zaposlene in
- majhno tveganje zaradi nizkih kazni.

Nastav (2009, str. 22–23) opisuje različne pojavne oblike sive ekonomije v Sloveniji, ki se najpogosteje pojavljajo pri opravljanju dejavnosti brez ustrezne registracije, z

neprijavljenim delom fizičnih oseb in plačevanjem storitev na izmišljenih podlagah. Najpogosteje se siva ekonomija pojavlja pri plačevanju z gotovino za kmetijske pridelke, gradbena dela, inštrukcije, popravila avtomobilov, osebne storitve, plačevanje fiktivnih študentskih napotnic, izplačevanje nerealnih potnih stroškov in napitnine.

Nastav (2009, str. 23) pravi tudi takole: »Za vsako slovensko gospodinjstvo bi lahko rekli, da se je v določeni meri že srečalo s sivo ekonomijo in tovrstna potrošnja naj bi nekako obsegala predvsem proizvode kmetijske dejavnosti (sadje, zelenjava, vino, mleko), gradbene in dejavnosti vzdrževanja stanovanj (popravilo strehe brez računa, pleskanje, vodoinštalaterstvo). Tudi pri gostinskih oziroma nastanitvenih storitvah marsikateri del plačila poteka brez računa, prav tako tudi večina inštrukcij ter osebnih storitev nege ali varstva otrok oz. starejših oseb. Za sivo ekonomijo (v Sloveniji) torej ne moremo reči, da je zanemarljiv pojav.«

1.3 Ukrepi proti sivi ekonomiji v Sloveniji

V Sloveniji se davčne utaje največkrat omenjajo v povezavi z gotovinskim poslovanjem, kjer davčni zavezanci lažje, uspešnejše in pogosteje prikrivajo določen del ustvarjenega prometa. Po različnih ocenah se obseg sive ekonomije oz. davčnih utaj v Sloveniji giblje med 8 in 10 % BDP (Prezelj, 2015a, str. 8). Najpogostejši način, s katerim davčni zavezanci utajijo promet je, da ne izstavijo računa, ga naknadno spremenijo ali ga izbrišejo iz svojih evidenc. Take oblike davčnih utaj so najpogostejše v dejavnostih gostinstva, frizerstva, gradbeništva, avtoprevoznništva, vulkanizerstva, cvetličarstva, taxi prevozov, zobozdravstva, prodaje vstopnic, masažnih salonih, pedikerstva in podobnih dejavnostih, ki poslujejo z gotovino. Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju FURS) ugotavlja, da kljub zakonski prepovedi uporabe računalniških programov in strojne opreme, ki dovoljuje naknadno spreminjanje podatkov brez revizijske sledi, nekateri davčni zavezanci še vedno uporabljajo računalniške programe in registrske blagajne, ki to omogočajo. Pri tej obliki davčnih utaj so pogosto udeleženi tudi dobavitelji programske in strojne opreme (Ministrstvo za finance, 2015a, str. 1).

Revizijska sled je zapis, ki sledi posamezni transakciji oz. poslovnemu dogodku od njenega nastanka dalje. To pomeni, da se evidentirajo vse spremembe, ki nastanejo na posameznem poslovnem dogodku. Pri računalniškem vodenju poslovnih knjig mora iz revizijske sledi biti razvidno kdo, kdaj in kako je spreminjal oz. obdeloval poslovni dogodek. Ta podatek mora biti zapišan v računalniškem sistemu in dostopen osebam, ki izvajajo nadzor nad poslovanjem (Bajuk Mušič, 2015, str. 38).

Sivo ekonomijo je potrebno preprečiti oz. omejiti, kar pa zahteva sprejem določenih ukrepov, ki bodo pripeljali do zelenih rezultatov. V letu 2011 je Vlada Republike Slovenije sprejela predlog zakona o davčnih blagajnah (v nadaljevanju ZDavB), vendar se je njegova uvedba preložila zaradi velikega števila vprašanj glede same uvedbe, stroškovne

obremenitve za zavezance in pričakovanih koristi od uvedbe davčnih blagajn (Vlada Republike Slovenije, 2011). Kljub preložitvi uvedbe davčnih blagajn v letu 2011 so temu predlogu sledili ukrepi za zmanjšanje sive ekonomije in davčnih utaj v Republiki Sloveniji.

1.3.1 Prvi korak – virtualne davčne blagajne

Kot prvi korak v boju proti sivi ekonomiji in davčnim utajam je 1. julija 2013 zakonodajalec s spremembo 38. člena Zakona o davčnem postopku (Ur. l. RS, št. 13/2011-UPB1, 32/2012, 94/2012, 101/2013-ZDavNep, 111/2013, 25/2014-ZUF, 40/2014-ZIN-B, 90/2014, 91/2015 v nadaljevanju ZDavP-2) uvedel t. i. virtualne davčne blagajne. Člen v osmem odstavku določa, da davčni zavezanec ne sme uporabljati računalniškega programa ali elektronske naprave, ki dovoljuje brisanje ali spreminjanje zapisa o poslovnem dogodku brez revizijske sledi. Davčni zavezanec mora torej zagotoviti izpis izvornih podatkov in vseh njihovih sprememb, če je do njih prišlo (Zupančič, 2015a, str. 103).

Na podlagi dopolnjenega 38. člena ZDavP-2 je FURS zaznal pozitivne rezultate v boju proti sivi ekonomiji, ki so se pokazali, kot višji prihodki iz naslova davka na dodano vrednost (v nadaljevanju DDV), višji prihodki iz naslova ostalih davkov in opažena višja stopnja prostovoljnega plačevanja davčnih obveznosti. Na letni ravni je bilo prostovoljno več plačanega davka v višini približno 115 mio EUR (Ministrstvo za finance, 2015a, str. 2).

1.3.2 Drugi korak – vezana knjiga računov

Drugi korak v boju proti sivi ekonomiji in davčnim utajam je bila uveljavitev vezanih knjig računov (v nadaljevanju VKR). Dne 31. januarja 2015 je stopil v veljavo novi 31. a člen ZDavP-2 in določa, da morajo zavezanci, ki izdajajo račune pri gotovinskem poslovanju brez uporabe ustreznega računalniškega programa oz. elektronske naprave, ki omogoča izpis izvornih podatkov in vseh poznejših sprememb, račune izstavljati iz VKR, ki jo morajo pred prvo uporabo potrditi na FURS. Glavni razlog za spremembo 31. a člena ZDavP-2 je v zagotavljanju enakih pogojev poslovanja za vse davčne zavezance, ne glede na kakšen način izstavljajo račune (Ministrstvo za finance, 2015a, str. 3).

1.3.3 Tretji korak – davčne blagajne

Tretji korak v boju proti sivi ekonomiji je bila uvedba davčnih blagajn. Tako imenovane davčne blagajne so preko spleta povezane s FURS, ki račune davčnih zavezancev verificira oz. potrdi in jim dodeli enkratno identifikacijsko oznako. Zakonodajalec je s sprejetjem Zakona o davčnem potrjevanju računov (Ur. l. RS, št. 57/2015, v nadaljevanju ZDavPR) določil obvezno potrjevanje računov za davčne zavezance od 2. januarja 2016 dalje. Na ta način je pridobljene podatke lažje nadzirati in primerjati različne oblike poročil

z izdanimi računi. FURS pa se z inšpekcijskim nadzorom lahko osredotoči k bolj tveganim dejavnostim oz. zavezancem (Prezelj, 2015a, str. 8).

Od uvedbe davčnih blagajn se pričakuje, da se bo zmanjšalo netransparentno spreminjanje podatkov na računih, brisanje posameznih postavk ali brisanje celotnih izdanih računov. Kljub uvedbi davčnih blagajn pa bo potreben učinkovit nadzor inšpekcijskih služb na terenu, da se prepreči neizdajanje računov in izdajanje iz blagajn, ki niso skladne z ZDavPR (Ministrstvo za finance, 2015a, str. 1).

Termin davčna blagajna se uporablja za vse elektronske naprave in programe, ki so skladne z zahtevami ZDavPR (Zupančič, 2015b, str. 83).

2 DAVČNE BLAGAJNE

Zamisli in predlogi glede uvajanja davčnih blagajn obstajajo že več kot 30 let, ko so se prvič pokazale možnosti in tehnologija, ki omogoča varno in enostavno hrambo podatkov o prometu davčnih zavezancev. Prve davčne blagajne so shranjevale podatke o prometu v elektronskem spominu registrskih blagajn, nadgradnja le-teh pa je elektronsko podpisovanje in prenos podatkov direktno na FURS. V boju proti sivi ekonomiji in davčnim utajam nekatere države že desetletja uporabljajo različne oblike davčnih blagajn, ker pa je siva ekonomija večplasten pojav, ki ni odvisen samo od enega ukrepa, je potrebno za zajezitev sive ekonomije vzpostaviti dolgoročen celovit sistem ukrepov (Ministrstvo za finance, 2015b, str. 1).

Enotne opredelitve davčnih blagajn ni, to so predvsem različni sistemi, ki zagotavljajo, da podatki o prometu davčnih zavezancev prikazujejo dejansko stanje. Gre predvsem za sisteme, ki preprečujejo spreminjanje in brisanje podatkov o prometu zavezancev brez revizijske sledi. Sistem davčnih blagajn je le en od ukrepov države proti sivi ekonomiji in davčnim utajam, pomemben je tudi nadzor države in osveščanje zavezancev, da bi prostovoljno izpolnjevali svoje davčne obveznosti (Ministrstvo za finance, 2015b, str. 1).

2.1 Različici sistemov davčnih blagajn

Najpogostejši obliki davčnih blagajn sta dve (Ministrstvo za finance, 2015a, str. 3):

- klasične davčne blagajne in certificirani POS sistemi ter
- *on-line* sistemi davčnih blagajn za izmenjavo podatkov v realnem času.

2.1.1 Klasične davčne blagajne in certificirani POS sistemi

Klasične davčne blagajne in certificirani POS sistemi podatke varno hranijo na napravi, iz katere so izstavljeni. Predpisane so posebne tehnične zahteve za zaščito podatkov in

spremljanje transakcij. Podatki se hranijo v posebnih čipih oz. enotah, do katerih lahko dostopajo le pooblaščen osebe davčnega organa. Novejše oblike teh davčnih blagajn imajo možnost mesečnega, tedenskega ali dnevnega sporočanja podatkov davčnemu organu oz. da davčni organ sam dostopa do podatkov. Razvoj takšnih sistemov davčnih blagajn je bil v času, ko ni bilo informacijske tehnologije, ki bi omogočala hitro in sprotno izmenjavo podatkov med zavezancem in davčnim organom. Takšno obliko davčnih blagajn imajo Grčija, Italija, Poljska, Švedska, Belgija, Madžarska, Srbija, Rusija, Turčija, Latvija, Litva, Bolgarija in Malta (Ministrstvo za finance, 2015a, str. 3–4).

2.1.2 On-line sistemi davčnih blagajn

On-line sistemi davčnih blagajn temeljijo na tem, da naj bi se vsak gotovinsko izdani račun, še preden se izda, poslal davčnemu organu v potrditev. Pri takih sistemih davčnih blagajn zavezanec potrebuje dostop do interneta, račune pa lahko izdaja iz obstoječih elektronskih blagajn oz. naprav. Elektronske blagajne oz. naprave so lahko navadni namizni računalniki, prenosni računalniki, tablični računalniki in pametni telefoni, seveda pa morajo imeti nameščene programe za blagajniško poslovanje oz. izdajanje računov z možnostjo povezave in izmenjave podatkov z davčno upravo. Ti sistemi delujejo tako, da zavezanec pošlje v potrditev račun na davčno upravo, ki mu v realnem času posreduje enkratno identifikacijsko oznako računa. Na davčni upravi se računi, ki jih zavezanci pošljejo v potrditev hranijo in se ne morejo naknadno spreminjati s strani zavezanca. S stroškovnega vidika je ta sistem davčnih blagajn za zavezance precej cenejši, saj lahko uporabijo že obstoječo opremo, ki jo dodelajo do te mere, da omogoča povezljivost z davčno upravo. Davčna uprava pri teh sistemih davčnih blagajn razpolaga z aktualnimi podatki in ravno zaradi tega so lahko tudi inšpekcijski nadzori precej bolj učinkoviti (Ministrstvo za finance, 2015a, str. 4–5).

2.2 Izbrani sistem davčnih blagajn v Sloveniji

V Sloveniji je bil med možnimi različnimi sistemi davčnih blagajn izbran *on-line* sistem. Zakonodajalec oz. predlagatelj ZDavPR omenja številne prednosti izbranega *on-line* sistema, ne smemo pa pozabiti tudi na slabosti, ki jih prinaša uvedba takšnega sistema. Problem sive ekonomije, ki se odraža v neizdajanju računov pa še vedno ostaja. Izbrani sistem davčnih blagajn v Sloveniji omogoča pregled le nad izdanimi računi (Zupančič, 2015a, str. 103).

Osnovni cilj uvedbe davčnih blagajn v Sloveniji je uvedba takšnega sistema, ki bo zagotovil pregledno in zanesljivo spremljanje in beleženje gotovinskega prometa davčnih zavezancev in s tem omogočil občutno znižanje sive ekonomije, zmanjšanje davčnih utaj in goljufij, zagotovil boljši nadzor nad gotovinskim poslovanjem, kvalitetnejše in bolj sprotne podatke o poslovanju zavezancev, pravičnejše pogoje poslovanja za vse gospodarske subjekte, hitrejši razvoj gospodarstva, spremembo obnašanja zavezancev k

prostovoljnemu plačevanju davkov, zvišal proračunske prihodke države in zagotovil večjo varnost potrošnikom (Ministrstvo za finance, 2015a, str. 2).

Prednosti izbranega *on-line* sistema so (Ministrstvo za finance, 2015a, str. 6–7):

- naknadno spreminjanje gotovinskih računov je onemogočeno, ker se pred izdajo pošljejo v potrditev na FURS;
- zavezanci za izdajanje računov lahko uporabljajo katerokoli napravo, ki zagotavlja možnost izmenjave podatkov s FURS;
- stroškovno ugoden sistem za zavezance in nizki stroški uvedbe, vse kar potrebujejo je internetna povezava;
- možnost preverjanja veljavnosti računov s strani kupcev na spletni strani FURS;
- FURS pridobi podatke o vseh izdanih računih plačanih z gotovino;
- možnost nadzora zavezancev brez prisotnosti inšpektorjev na terenu;
- lažje in natančnejše napovedovanje proračunskih prilivov;
- lažja identifikacija zavezancev, ki ne izpolnjujejo predpisanih zakonov;
- povišanje stopnje elektronskega poslovanja in
- povišanje stopnje osveščenosti zavezancev in potrošnikov za plačevanje dajatev.

Potrebno je omeniti tudi slabosti izbranega *on-line* sistema, ki so (Ministrstvo za finance, 2015a, str. 7):

- zavezanci potrebujejo stalen dostop do interneta, kar predstavlja problem na določenih območjih države, kjer dostopa ni;
- *on-line* sistem temelji na povezanosti preko internetne povezave, kakšne so rešitve ob nedelovanju povezav;
- obstaja možnost zlorab zaradi lažnih prekinitev internetne povezave in
- še vedno obstaja možnost neizdajanja računov.

3 UVEDBA DAVČNIH BLAGAJN V SLOVENIJI

Postopek uvedbe davčnih blagajn pri posameznem zavezancu za davčno potrjevanje računov ni enostaven. Za pravilno izpolnjevanje obveznosti obstajajo zakonska določila oz. pravila, ki se jih morajo davčni zavezanci striktno držati, če se želijo izogniti predpisanim kaznim in globam.

3.1 Opredelitev in zakonska podlaga

Državni zbor Republike Slovenije je sprejel ZDavPR, ki je začel veljati dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije št. 57/2015 in Pravilnik o izvajanju Zakona o davčnem potrjevanju računov (Ur. l. RS, št. 60/2015, 75/2015, 90/2015 v nadaljevanju P-ZDavPR).

Ta zakon določa in opredeljuje obveznost izvajanja postopka potrjevanja računov pri gotovinskem poslovanju, opredeljuje zavezanca za izvajanje postopka potrjevanja izdanih računov, predpisuje postopek potrjevanja računov, natančno na novo opredeljuje dodatne obvezne sestavine izdanih računov plačanih z gotovino, predpisuje roke za izdajo računov, specificira tehnične zahteve za izdajanje, določa obveznost zadržanja izdanega računa za kupca, dovoljuje obdelavo pridobljenih podatkov z namenom preverjanja zaposlitev in ostalih oblik dela ter dovoljuje nadzor nad pravilnim obračunavanjem davkov in prispevkov ter nadzor nad izvajanjem tega zakona.

ZDavPR je začel veljati 1. avgusta 2015 z namenom, da se uvede nadzor nad gotovinskim poslovanjem. Od 2. januarja 2016 je potrebno vsak izdan račun plačan z gotovino ali izdan avansni račun za prejeto gotovinsko predplačilo potrditi na FURS. Za potrjevanje računov morajo zavezanci imeti ustrezno elektronsko napravo ali računalniški program in internetno povezavo s FURS. Za zavezanca, ki nimajo možnosti internetnega dostopa ali ustrezne naprave zakonodajalec predpisuje prehodno obdobje od 2. januarja 2016 do 31. decembra 2017. Prehodno obdobje zavezancem prinaša možnost izbire na kakšen način bodo izstavljali gotovinske račune. Zavezanci imajo na voljo dve alternativni, ali bodo račune izdajali iz elektronske naprave oz. računalniškega programa ali bodo račune izdajali iz VKR. Možnost izdaje iz VKR prinaša zavezancem dodatno delo, saj morajo na ta način izdane račune v desetih delovnih dneh od izdaje prenesti v ustrezno elektronsko obliko, jih podpisati z namenskim digitalnim potrdilom in poslati na FURS v potrditev. FURS pa omogoča zavezancem, ki imajo manjši obseg poslovanja z gotovino, da račune izstavljajo iz aplikacije Mini blagajna na portalu FURS. Za izdajanje računov iz Mini blagajne potrebujejo internetni dostop in računalnik. Prehodno obdobje omogoča zavezancem dve leti časa, da kupijo ali najamejo ustrezno davčno blagajno (Zupančič, 2015b, str. 82).

Zavezanci z uveljavitvijo ZDavPR še naprej uporabljajo blagajne, ki so opredeljene v osmem odstavku 38. člena ZDavP-2, ki določa, da morajo uporabljati elektronske naprave ali programe, ki omogočajo revizijsko sled oz. sledenje vsem spremembam od nastanka poslovnega dogodka dalje. Takšne blagajne so morali nadgraditi tako, da omogočajo prenos podatkov, internetno povezavo s FURS in elektronsko podpisovanje. Ravno zaradi te zahteve, ki jo opredeljuje 4. člen ZDavPR, morajo zavezanci, ki uporabljajo klasične registrske blagajne in jih ni možno nadgraditi tako, da bi ustrezale zakonskim predpisom po tem členu, zamenjati z novimi. Še vedno pa se uporablja tudi VKR v primeru nedelovanja davčne blagajne ali v primeru nedelovanja povezave s FURS (Zupančič, 2015b, str. 82–83).

3.2 Zavezanec za davčno potrjevanje računov

V 3. členu ZDavPR je opredeljeno, kdo je zavezanec oz. zavezanka za izvajanje postopka potrjevanja računov (v nadaljevanju zavezanec). Zavezanec je oseba iz prvega in drugega

odstavka 31. člena ZDavP-2, ki je dolžna izdati račun. Zavezanec mora za obvezno uporabo določil ZDavPR izpolnjevati tri pogoje (FURS, 2015c, str. 5):

- voditi mora poslovne knjige in evidence,
- izdati mora račun za dobavo blaga in storitev ter
- njegova dobava blaga in storitev mora biti plačana z gotovino.

3.2.1 Prvi pogoj – vodenje poslovnih knjig in evidenc

Osebe, zavezane k potrjevanju gotovinskih računov za dobavo blaga in storitev, so opredeljene v prvem in drugem odstavku 31. člena ZDavP-2. To so osebe, ki so dolžne voditi poslovne knjige in evidence, ki jih predpiše minister za finance. Prvi odstavek 31. člena ZDavP-2 določa, da je oseba, ki je dolžna voditi poslovne knjige in evidence v skladu z ZDavP-2 ali na njegovi podlagi izdanim predpisom, drugim zakonom ali računovodskim standardom, dolžna voditi poslovne knjige in evidence tudi za davčne namene. Obvezno vodenje poslovnih knjig in evidenc predpisujejo Zakon o gospodarskih družbah, Zakon o računovodstvu, Zakon o gospodarskih javnih službah, Zakon o društvih in drugi zakoni. Drugi odstavek 31. člena ZDavP-2 določa osebe, ki jim sicer po nedavnih predpisih ni potrebno voditi poslovnih knjig in evidenc, jih pa morajo v skladu s tem drugim odstavkom 31. člena ZDavP-2. To so vse fizične osebe, ki opravljajo dejavnost na podlagi 46. člena Zakona o dohodnini (Ur. l. RS, št. 13/2011-UPB7, 9/2012, 24/2012, 30/2012, 40/2012-ZUJF, 75/2012, 94/2012, 96/2013, 50/2014, 23/2015, 55/2015, v nadaljevanju ZDoh-2) in niso registrirani kot samostojni podjetniki. Takšne fizične osebe vodijo poslovne knjige in evidence v skladu s Pravilnikom o poslovnih knjigah in drugih davčnih evidencah za fizične osebe, ki opravljajo dejavnost. V tem pravilniku je opredeljen način in vrsta vodenja poslovnih knjig ter obveznost vodenja določenih evidenc tudi za zavezanca, ki ugotavljajo davčno osnovo od dohodka iz dejavnosti z upoštevanjem normiranih odhodkov (Zupančič, 2015b, str. 84).

3.2.2 Drugi pogoj – obvezna izdaja računa za dobavo blaga in storitev

Obveznost izdaje računa za dobavo blaga in storitve predpisuje Zakon o davku na dodano vrednost (Ur. l. RS, št. 13/2011-UPB3, 18/2011, 78/2011, 38/2012, 83/2012, 86/2014, 90/2015, v nadaljevanju ZDDV-1). Obveznost izdaje računa za opravljene dobave in storitve se predpisuje za vse osebe, ki so v skladu z ZDDV-1 določene kot davčni zavezanci, ne glede na to ali so identificirani za DDV ali ne. Davčni zavezanec po ZDDV-1 je vsaka oseba, ki kjerkoli neodvisno opravlja katerokoli gospodarsko dejavnost, ne glede na namen ali rezultat njenega opravljanja. Torej so račune dolžni izdajati vsi davčni zavezanci, tako mali davčni zavezanci kot tudi fizične osebe, ki opravljajo dejavnost. Osebe, ki po ZDDV-1 niso zavezanci za izdajanje računov tudi po ZDavPR niso dolžni izdajati računov in jih pošiljati v potrditev na FURS (Zupančič, 2015b, str. 83).

3.2.3 Tretji pogoj – prejem plačila z gotovino

Za gotovinsko plačilo se štejejo vsa plačila z bankovci in kovanci, ki so v obtoku kot plačilno sredstvo, ter drugi načini plačila, ki niso neposredna nakazila na transakcijski račun, plačila s plačilno ali kreditno kartico, čekom in drugi podobni načini plačila (FURS, 2015c, str. 25). Za plačilo z gotovino se šteje tudi plačilo vrednostnega bona, če je bon izstavljen za konkretno blago ali storitev, plačilo z Moneto, plačilo blaga po povzetju z gotovino poštarju in plačilo s pošto nakaznico.

3.3 Nezavezanec za davčno potrjevanje računov

Po ZDavPR ni potrebno potrjevati računov za negotovinska plačila. To so računi, ki so plačani neposredno na transakcijski račun, ki je odprt pri ponudniku plačilnih storitev.

V drugem odstavku 3. člena **ZDavPR** so navedene izjeme. Na podlagi te določbe se za zavezanca za davčno potrjevanje računov ne štejejo (Zupančič, 2015b, str. 85):

- **davčni zavezanci, ki nimajo sedeža v Republiki Sloveniji in opravljajo dobave blaga na daljavo končnim potrošnikom v Slovenijo**, katerih skupna vrednost dobav v koledarskem letu oz. v preteklem koledarskem letu preseže 35.000 EUR in se morajo registrirati za DDV zavezanca v Sloveniji. Tuji davčni zavezanec se lahko tudi prostovoljno odloči za DDV registracijo v Sloveniji in posledično izdajanje računov po naši zakonodaji. Po ZDavPR so tuji zavezanci oproščeni davčnega potrjevanja računov zaradi lažjega poslovanja;
- **davčni zavezanci, ki nimajo sedeža v Republiki Sloveniji, za opravljene dobave digitalnih storitev osebam, ki niso davčni zavezanci**. Za digitalne storitve se štejejo dobave telekomunikacijskih storitev, storitev televizijskega in radijskega oddajanja in elektronske storitve opravljene fizičnim osebam oz. končnim potrošnikom. Tuji zavezanci se morajo, če opravljajo digitalne storitve v Sloveniji, registrirati za DDV zavezanca v Sloveniji, vendar jim zaradi enostavnejšega poslovanja ni potrebno davčno potrjevati gotovinskih računov ter
- **davčni zavezanec pri kontinuiranih dobavah blaga in storitev v dejavnostih oskrbe z električno energijo, plinom in paro, oskrbe z vodo, ravnanja z odpadki in odpadki ter v telekomunikacijski dejavnosti**. Kontinuirane dobave blaga in storitev v zgoraj naštetih dejavnostih se morajo opravljati pod določenimi pogoji, da velja oprostitev davčnega potrjevanja računov. Pogoji za oprostitev so: storitve in dobava blaga se opravljajo na podlagi sklenjenih pogodb, dobavitelji račune izstavljajo množično, v naprej dogovorjenih časovnih intervalih, za izdajo uporabljajo avtomatsko obdelavo podatkov, ločeno od blagajniških mest, plačilo za te račune se izvede praviloma prek univerzalnega plačilnega naloga po izdaji računa in dostava teh računov poteka preko navadne pošte, elektronske pošte in drugih primerljivih poteh.

Na podlagi opredelitve iz **ZDavP-2** so izvzeti zavezanci, ki po ZDDV-1 niso dolžni izdajati računov, to so (Zupančič, 2015b, str. 83):

- fizične osebe, ki na podlagi odvisnega pogodbenega razmerja opravljajo delo,
- državni organi in organizacije, organi lokalnih skupnosti in druge osebe javnega prava v zvezi z opravljenimi transakcijami kot organi oblasti in
- zavezanci, ki opravljajo dobave blaga in storitev, za katere ni obveznosti izdajanja računov po predpisih ZDDV-1, ali pa opravljajo transakcije, ki izdajanje računov predpisujejo zakoni drugih držav.

ZDDV-1 predpisuje izjeme obveznega izdajanja računov in jih pojasnjuje 143. člen Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. l. RS, št. 141/2006, 52/2007, 120/2007, 21/2008, 123/2008, 105/2009, 27/2010, 104/2010, 110/2010, 82/2011, 106/2011, 108/2011, 102/2012, 54/2013, 85/2014, 95/2014, 39/2016 v nadaljevanju P-ZDDV-1). Računov po P-ZDDV-1 ni potrebno izdajati (Zupančič, 2015b, str. 84):

- zavezancu, kadar dobavlja kmetijske in gozdne pridelke in storitve direktno končnemu potrošniku ali za lastno rabo v okviru kmečkega gospodinjstva v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti,
- zavezancu, kadar prodaja vozovnice, karte, žetone, znamke, koleke, vrednostnice in ostale obrazce v potniškem prometu, vplačila za sodelovanje v igrah na srečo, če so te organizirane v skladu z zakonom, ki ureja igre na srečo, pri prodaji periodičnega tiska, prodaji iz avtomatov, pri prodaji predplačniških kartic za polnjenje računov mobilnih operaterjev iz bankomatov, pri prodaji žetonov iz menjalnih avtomatov in pri prometu storitev na teletočkah in
- pri oproščenih finančnih storitvah iz 44. člena ZDDV-1, ki so opravljene v Republiki Sloveniji ali zunaj Evropske unije in se za te storitve množično izdajajo drugi dokumenti, na katerih je razvidna višina zaračunane storitve in klavzula, da DDV ni obračunan.

Pravilnik o poslovnih knjigah in drugih davčnih evidencah za fizične osebe prav tako predpisuje izjemo glede vodenja poslovnih knjig in posledično izdajanja računov za kmečka gospodinjstva, ki opravljajo osnovno kmetijsko in gozdarsko dejavnost, saj so ta obdavčena po katasterskem dohodku ali pavšalni oceni prihodka na panj. V primeru, da so ti zavezanci identificirani za DDV ta izjema za njih ne velja (Zupančič, 2015b, str. 85).

3.3.1 Sprememba pravilnika o izvajanju ZDDV

Na Ministrstvo za finance je pred in po sprejetju ZDavPR prispelo veliko število predlogov in pobud za spremembo zakona. Veliko število teh pobud so zavrnil, za določene zavezance, kot so društva in nevladne organizacije, pa so začeli preučevati možnosti

opredelitve dodatnih izjem glede izdajanja računov in davčnega potrjevanja le-teh (Ministrstvo za finance, 2016).

Dne 3. junija 2016 je bil v Uradnem listu RS, št. 39/2016 objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah P-ZDDV-1, ki je začel veljati 4. junija 2016. Pravilnik na novo opredeljuje poenostavitve v zvezi z delovanjem nepridobitnih organizacij, vključno nevladnih organizacij in društev. Z novimi šestim, sedmim in osmim odstavkom 143. člena pravilnika se določa izjema od obveznosti izdaje računov v skladu z drugim odstavkom 81. člena ZDDV-1.

Na podlagi točke a) novega šestega odstavka 143. člena je določena izjema glede izdajanja računov za dobave blaga in storitev fizičnim osebam oz. končnim potrošnikom, če vrednost takšnih dobav v tekočem koledarskem letu ne preseže oz. ni verjetno, da bo presegla znesek 5.000 EUR. Ta izjema velja za nepridobitne organizacije in društva, ki morajo izpolnjevati določene pogoje, kot so: pri prodaji blaga in storitev ni glavni cilj doseganje dobička, prodajo blaga in storitev opravljajo pretežno prostovoljci in zaračunavajo cene, ki jih odobrijo organi teh organizacij. Izjema velja zgolj za najmanjše davčne zavezanke v primeru občasnih dogodkov, lahko tudi v primeru kontinuiranih dobav po vnaprej določenem programu.

Na podlagi točke b) novega šestega odstavka 143. člena pravilnika so lahko nepridobitne organizacije in društva, ki bodo s svojimi dobavami blaga in storitvami presegla prag 5.000 EUR obdavčljivih dobav, pod določenimi pogoji upravičena do izjeme obveznega izdajanja računov. Ta izjema velja, če gre za dogodke z zbiranjem denarnih sredstev, pod pogojem, da tako dobavo opravijo osebe, katerih dejavnosti so oproščene plačila DDV, ali nepridobitne organizacije v zvezi s storitvami, povezanimi s športom, in kulturne organizacije v zvezi s kulturnimi storitvami, da gre za dogodek, ki se organizira priložnostno ter izključno v svojo lastno korist in ni verjetno, da taka oprostitve vodi k izkrivljanju konkurence. Navedeno pomeni, da izjema od obveznosti izdaje računov velja za dobave blaga na šolskih bazarjih in dobave, ki jih prostovoljno gasilsko društvo opravi na gasilski veselici, če z njimi zbirajo sredstva za svoje delovanje.

4 POSTOPEK UVEDBE DAVČNIH BLAGAJN ZA ZAVEZANCE

Postopek, ki ga je potrebno izvesti za pravilno uporabo in delovanje davčne blagajne oz. pravilno izvajanje postopka davčnega potrjevanja gotovinskih računov pri posameznem zavezancu, je naslednji (FURS, 2015a, str. 24–27):

- pridobitev namenskega digitalnega potrdila za davčne blagajne;
- popis poslovnih prostorov;
- sprejetje internega akta;
- prilagoditev vsebine izdanih računov, ki se izstavljajo iz elektronskih naprav;

- obvezna objava obvestila o izdaji in prevzemu računa;
- poročanje na FURS o vseh poslovnih prostorih, v katerih se izdajajo gotovinski računi;
- obvezno izvajanje postopka potrjevanja računov;
- izdaja računa z enkratno identifikacijsko oznako (v nadaljevanju EOR), razen v posebej navedenih izjemah;
- zagotovitev ustrezne elektronske naprave, ki omogoča elektronsko podpisovanje računov in zagotovitev elektronske povezave za izmenjavo podatkov o računu z davčnim organom;
- potrjevanje računov tudi v primeru nedelovanja elektronske povezave (izdaja računov brez potrditve in EOR oznake ter naknadno potrjevanje računov);
- potrjevanje računov v primeru nedelovanja elektronske naprave za izdajanje računov (izdaja računov iz VKR in naknadno potrjevanje le-teh na FURS) in
- zagotovitev za primere nedelovanja povezave ali elektronske naprave, s strani FURS potrjeno VKR.

4.1 Namensko digitalno potrdilo

V 2. členu P-ZDavPR je opredeljeno, da zavezanec za davčno potrjevanje računov potrebuje posebno digitalno potrdilo, ki se uporablja izključno za davčno potrjevanje računov. To posebno digitalno potrdilo se imenuje namensko digitalno potrdilo, ki nosi naziv DavPotRac. Namensko digitalno potrdilo vsebuje sledeče podatke: davčno številko zavezanca, ime zavezanca, zaporedno številko potrdila in zapis o namenu uporabe. To namensko digitalno potrdilo se uporablja izključno za davčno potrjevanje računov, prijavo poslovnih prostorov in določitev zaščitne oznake izdajatelja računa.

Namensko digitalno potrdilo za namene davčnega potrjevanja računov zavezanec brezplačno prevzame na portalu Ministrstva za javno upravo z avtorizacijsko kodo in referenčno številko, ki ju prejme na podlagi vloge. Obrazec za pridobitev namenskega digitalnega potrdila se nahaja na portalu eDavki v skupini obrazcev Davčno potrjevanje računov in ima oznako DPR-PridobitevDP. Za preklic pridobljenega namenskega digitalnega potrdila pa se odda obrazec DPR-PreklicDP. Vsako potrdilo je vezano na posameznega zavezanca, ki se odloči ali bo uporabljal eno ali več namenskih digitalnih potrdil. Zavezanec lahko uporablja več namenskih digitalnih potrdil ali uporablja kopije enega, ki jih namesti na posamezne elektronske naprave. Namensko digitalno potrdilo se lahko uporablja pet let od izdaje, potem je potrebno zaprositi za novo namensko digitalno potrdilo (FURS, 2015b, str. 28–30).

V primeru, da zavezanec ne uporablja portala eDavki, lahko pooblasti kogarkoli, da v njegovem imenu prevzame namensko digitalno potrdilo. V praksi se najpogosteje pooblašča računovodske servise in ponudnike davčnih blagajn.

V Sloveniji naj bi bilo približno 80.000 zavezancev, ki se bodo morali vključiti v sistem davčnega potrjevanja računov. Za pravilno izpolnjevanje zakonskih predpisov, glede davčnega potrjevanja računov, potrebujejo vsi zavezanci namenska digitalna potrdila, tako tisti, ki izdane račune izstavljajo iz elektronskih naprav, kot tudi tisti, ki bodo v prehodnem obdobju račune izstavljali še iz VKR. Zavezanci, ki izstavljajo račune iz elektronskih naprav potrebujejo potrdilo za prijavo poslovnega prostora in sprotno potrjevanje izdanih računov, zavezanci, ki izstavljajo račune iz VKR pa za prijavo poslovnega prostora in za naknadno potrjevanje računov z vnosom v aplikacijo Mini blagajna (Ministrstvo za finance, 2015a, str. 7).

V spodnji tabeli so prikazani podatki o številu zavezancev, ki so prevzeli namenska digitalna potrdila za delovanje davčnih blagajn, podatki o številu vseh prevzetih namenskih digitalnih potrdil in podatki o številu zavezancev, ki so davčno potrdili račune v obdobju od 1. decembra 2015 do 25. maja 2015. Prikazani pa so tudi podatki o številu davčno potrjenih računov v obdobju od 2. januarja 2016 do 25. maja 2016 in podatki o številu davčno potrjenih računov na dan 24. maj 2016.

Tabela 1: Prevzeta in uporabljena namenska digitalna potrdila, število zavezancev, ki so davčno potrdili račune in število davčno potrjenih računov

Obdobje od 1. 12. 2015 do 25. 5. 2016 do 12:00	Število
Število zavezancev, ki so prevzeli namenska digitalna potrdila	54.729
Število prevzetih namenskih digitalnih potrdil	73.680
Število zavezancev, ki so davčno potrdili račune	47.271
Število davčno potrjenih računov od 2.1.2016	386.000.000
Število davčno potrjenih računov dne 24.5.2016	2.810.763

Vir: Finančna uprava Republike Slovenije, Števec, b.l.e.

4.2 Poslovni prostor oz. prodajno mesto

V 2. členu ZDavPR je opredeljen poslovni prostor zavezanca, ki je lahko premični ali nepremični poslovni prostor. Kot poslovni prostor se smatra prostor ali elektronska naprava za izdajo računov, v katerem zavezanec izstavlja gotovinske račune. Zavezanec lahko v izbranem poslovnem prostoru izstavlja račune stalno ali občasno. Poslovni prostor je lahko celoten nepremični objekt ali le del tega objekta. Če se v posameznem nepremičnem objektu izvajajo različne dejavnosti, je lahko v enem nepremičnem objektu več ločenih poslovnih prostorov. Kot premični poslovni prostor se smatra vsak premični objekt, lahko pa tudi elektronska naprava za izdajanje računov. Tudi v primeru, da se računi izdajajo iz VKR se poslovni prostor obravnava enako kot v zgoraj navedenih primerih.

Zavezanec za davčno potrjevanje računov mora pred začetkom izstavljanja računov iz davčne blagajne ali VKR prijaviti poslovni prostor na FURS. Če zavezanec izstavlja račune v več poslovnih prostorih oz. prodajnih mestih na različnih lokacijah, mora prijaviti podatke o vseh poslovnih prostorih (Zupančič, 2015b, str. 86).

Ob prijavi poslovnega prostora je potrebno sporočiti (Zupančič, 2015b, str. 87):

- davčno številko;
- oznako poslovnega prostora;
- za nepremične poslovne prostore naslov poslovnega prostora;
- za nepremične poslovne prostore številko katastrske občine, številko stavbe in številko dela stavbe;
- za premične poslovne prostore vrsto poslovnega prostora;
- osnovne podatke o proizvajalcu davčne blagajne;
- datum začetka uporabe poslovnega prostora in
- datum prenehanja uporabe poslovnega prostora.

Ko zavezanec izdaja račune v premičnem poslovnem prostoru, mora sporočiti podatke o vrsti poslovnega prostora, ki je lahko (Zupančič, 2015b, str. 87):

- premični objekt s predpisano oznako A, v to kategorijo spadajo prevozna sredstva in premične stojnice;
- premični objekt na stalni lokaciji s predpisano oznako B, sem spadajo stojnice na tržnici in kioski in
- premični objekt je sama davčna blagajna ali VKR s predpisano oznako C.

V procesu sporočanja podatkov o poslovnem prostoru je potrebno poslane podatke podpisati z namenskim digitalnim potrdilom. FURS preveri poslane podatke in pošlje potrdilo o prejemu, v primeru, da v postopku prijave poslovnega prostora kakšen podatek ne ustreza ali sama prijava ni bila ustrezno izvedena FURS pošlje potrdilo o zavrnitvi in obvestilo s specifikacijo napak. V primeru neuporabljanja poslovnega prostora ali ob spremembi podatkov o poslovnem prostoru je potrebno takoj z enakim postopkom obvestiti FURS (Zupančič, 2015b, str. 87).

4.3 Interni akt

Interni akt opredeljuje šesti odstavek 5. člena ZDavPR. Gre za akt zavezanca, v katerem ta določi pravila za številčenje računov, popiše poslovne prostore in določi oznake za posamezne poslovne prostore. Pred začetkom izdajanja gotovinskih računov mora zavezanec sprejeti interni akt, ki pa ga ne pošilja nikamor. Zavezanec sprejeti interni akt

shrani v arhivu podjetja in ga na zahtevo davčnega organa v postopku nadzora predloži v vpogled.

V internem aktu zavezanec določi na kakšen način bo izdajal račune plačane z gotovino. Zavezanec ima v prehodnem obdobju na voljo tri načine izdajanja računov. Zavezanec se lahko odloči, da bo račune izdajal z uporabo elektronske naprave oz. davčne blagajne in potrjeval račune ob njihovem nastanku. Druga možnost omogoča zavezancu izdajanje gotovinskih računov z uporabo aplikacije Mini blagajna in potrjevanje računov ob njihovi izdaji. V prehodnem obdobju ima zavezanec še tretjo možnost izdaje gotovinskih računov, lahko se odloči za izdajo računov iz VKR in potrjevanje teh računov v desetih delovnih dneh od izdaje (FURS, 2015a, str. 24). V prilogah 1, 2, 3 so priloženi vzorci internih aktov, ki jih je FURS objavil na svoji spletni strani.

4.4 Vsebina računa izdanega iz elektronske naprave

Račun, ki je delno ali v celoti plačan z gotovino se po ZDavPR šteje za gotovinsko plačan račun in ga je potrebno pred izdajo poslati v potrditev FURS. Pod obvezno potrjevanje zapadejo vsi izdani računi, izdani računi za prejeta predplačila, izdani dobropisi in bremepisi, pri katerih se poročajo in potrjujejo samo spremembe vrednosti prvotnega računa. Pri izdanem računu, ki je bil delno plačan že z avansnim plačilom, se v potrditev pošlje samo razlika med izdanim računom in prejetim avansom, razlog je v tem, da se vrednosti ne podvajajo in umetno ustvarjajo večji promet pri zavezancih (Zupančič, 2015b, str. 87).

Z ZDDV-1 in ZDavP-2 so predpisani obvezni podatki, ki jih mora vsebovati vsak izdan račun, ZDavPR pa v 5. členu dodaja k tem podatkom še nekaj novih obveznih sestavin, ki so naštetje spodaj:

- čas izdaje računa (ura in minute);
- oznako fizične osebe, ki izda račun;
- enkratno identifikacijsko oznako računa in
- zaščitno oznako izdajatelja računa.

ZDavPR v 5. členu opredeljuje, da mora zavezanec na računu navesti oznako fizične osebe, ki izda račun z uporabo davčne blagajne, v postopku potrjevanja računa pa je potrebno na FURS sporočiti tudi davčno številko te fizične osebe, ki je izdala račun.

Obvezne sestavine računa so različne glede na to kdo, komu in v kakšni višini izstavlja račun. Po 82. členu ZDDV-1 davčni zavezanci identificirani za namene DDV izstavljajo izdane račune, ki vsebujejo naslednje podatke:

- datum izdaje računa;

- zaporedno številko računa;
- identifikacijsko številko za DDV izdajatelja računa;
- identifikacijsko številko za DDV kupca oz. prejemnika računa;
- naziv in naslov izdajatelja računa in kupca oz. naročnika;
- količino in vrsto dobavljenega blaga oz. obseg in vrsto opravljenih storitev;
- datum, ko je bila opravljena dobava blaga, opravljena storitev ali prejeta predplačilo;
- davčno osnovo, za vsako posamezno stopnjo DDV ali oprostitvev posebej, ceno na enoto brez DDV in prikazani vsi popusti in znižanja cen, ki niso upoštevani v ceni na enoto;
- stopnjo DDV;
- znesek DDV, razen ko se uporablja posebna ureditev, kjer ta podatek ni prikazan;
- navedba ustrezne klavzule, kot je: »Samofakturiranje«, »Obrnjena davčna obveznost« in navedba ustreznega člena ZDDV-1, ki dokazuje oprostitvev plačila DDV;
- navesti da gre za posebne ureditve, kot so: »Posebna ureditev – potovalne agencije«, »Posebna ureditev – rabljeno blago«, »Posebna ureditev – umetniški predmeti« ali »Posebna ureditev – zbirke in starine«;
- v primeru dobave novega prevoznega sredstva, opravljene v skladu s pogoji iz 1. in 2. točke 46. člena ZDDV-1 oz. značilnostimi, kot so opredeljene v tretjem odstavku 3. člena ZDDV-1 in
- če je oseba, ki je dolžna plačati DDV, davčni zastopnik za namene drugega odstavka 76. člena ZDDV-1, identifikacijsko številko za DDV davčnega zastopnika skupaj z njegovim imenom in naslovom.

Ena od oblik izstavitve računa je **poenostavljen račun**, ki ga opredeljuje ZDDV-1 v 83. členu. Poenostavljen račun se izdaja končnim potrošnikom, lahko pa tudi davčnim zavezancem, vendar vrednost brez DDV na računu ne sme presegati 100 EUR. Poenostavljen račun mora vsebovati najmanj naslednje navedene podatke (Zupančič, 2015b, str. 88):

- datum izdaje računa;
- zaporedno številko računa;
- naziv, sedež in identifikacijsko številko za DDV izdajatelja računa;
- količino in vrsto dobavljenega blaga oz. obseg in vrsto opravljenih storitev;
- znesek DDV, ki se plača, ali ločeno prikazan znesek DDV po davčnih stopnjah;
- navedba ustrezne klavzule, če gre za opravljen promet, kjer je potrebno navesti določeno klavzulo ter
- jasno in nedvoumno navedbo o prvotnem računu in konkretne podrobnosti, ki so spremenjene, če je račun dokument, ki spreminja prvotni račun.

Ena od oblik računa je tudi račun, ki ga izstavi **mali davčni zavezanec**, ki ni identificiran za namene DDV in je oproščen obračunavanja DDV, če v zadnjih dvanajstih mesecih ni

presegel 50.000 EUR obdavčljivega prometa ali če se ni prostovoljno vključil v sistem obračunavanja DDV. Mali davčni zavezanec na računu navede (Zupančič, 2015b, str. 88):

- datum izdaje;
- zaporedno številko računa;
- svoje podjetje oz. ime in sedež oz. stalno prebivališče;
- svojo davčno številko;
- prodajno ceno blaga oz. storitve;
- skupno vrednost prodanega blaga oziroma opravljenih storitev ter
- podatke o količini in vrsti blaga oz. obsegu in vrsti opravljenih storitev, če izda račun davčnemu zavezancu.

4.5 Številka računa in način dodelitve

V četrti točki 5. člena ZDavPR je opredeljena sestava številke računa in njene dodelitve, ki je sestavljena iz treh delov:

- oznake poslovnega prostora oz. prodajnega mesta;
- oznake davčne blagajne, iz katere se izstavljajo računi in
- tekoče zaporedne številke računa.

Številka računa je sestavljena iz treh delov, vsak del je med seboj ločen z vezajem. Številčenje računov poteka po vsakem poslovnem prostoru in davčni blagajni posebej, številčenje se začne s številko 1 in se neprekinjeno nadaljuje. Številke računov se lahko vsako leto začnejo s številko 1 ali pa se nadaljujejo iz predhodnega leta. Način in oznake za številčenje izdanih gotovinskih računov zavezanec določi v internem aktu.

4.6 Enkratna identifikacijska oznaka – EOR

EOR je definirana v prvi točki 2. člena ZDavPR kot unikatna oznaka, ki se avtomatsko ustvari v informacijskem sistemu FURS na podlagi poslanih podatkov in predstavlja potrdilo, da je izdani gotovinski račun potrjen na davčnem organu. EOR ne predstavlja številke računa in je sestavljena iz naključnih številok od 0 do 9 in malih črk od a do f. Vseh 32 znakov, ki jih EOR obsega, je navedenih v petih skupinah, ki so med seboj povezane z vezaji.

4.7 Zaščitna oznaka izdajatelja računa – ZOI

Zaščitna oznaka izdajatelja računa (v nadaljevanju ZOI) je unikatna oznaka, ki je opredeljena v drugi točki 2. člena ZDavPR in v 5. členu P-ZDavPR. ZOI ustvari elektronska naprava oz. davčna blagajna na podlagi podatkov o zavezancu in povezuje

izdani račun z zavezancem in potrjuje pristnost izdanega računa. ZOI vsebuje podatke o davčni številki, številki računa, datumu računa, času nastanka računa in vrednosti računa. ZOI ni številka računa in je na računu prikazana v tekstovni in eni od oblik kod kot so QR koda, PDF 417 koda ali več črtnih kod tipa Code 128. Na izdanem računu je navedena s števkami od 0 do 9 in malimi črkami od a do f ter vsebuje 32 znakov. V primeru, da je račun izstavljen iz avtomata je do 31. decembra 2020 ZOI na računu izpisana zgolj v tekstovni obliki.

Slika 1: Prikaz zapisa novih obveznih elementov na računu po ZDavPR

The diagram illustrates the required elements on an invoice according to ZDavPR. It shows three versions of an invoice with different elements highlighted:

- EOR:** The invoice number (RAČUN št.: TRG1-BLAG2-465) is circled in red.
- ZOI:** The ZOI (ZOI: d1ed963b41db325ebc7aa482613150) is circled in red.
- oznaka FO, ki izda račun:** The issuer's name (Račun izdal: PRODAJALEC1) is circled in red.
- Številka računa:** The invoice number (RAČUN št.: TRG1-BLAG2-465) is circled in red.

The invoice content is as follows:

Podjetje xyz
Davčna ulica 10
1000 Ljubljana
ID za DDV: SI87654321

RAČUN št.: TRG1-BLAG2-465

Ljubljana, 2. 1. 2016 Ura:15:03

Naziv	Cena	Količina	Znesek
OMARA	3.798,75 EUR	1	3.798,75 EUR
PIST	10,00 EUR	2	20,00 EUR
KOZARČEC	5,00 EUR	1	5,00 EUR
VAZA	15,00 EUR	1	15,00 EUR
SKUPAJ			3.798,75 EUR

DDV %: Osnova: Znesek DDV
22%: 811,573 EUR 695,02 EUR

ZA PLAČILO (EUR): 3.798,75

Račun izdal: PRODAJALEC1

EOR: 6df0cb16-944b-4021-bd11-95889006762
ZOI: d1ed963b41db325ebc7aa482613150

Vir: Finančna uprava Republike Slovenije, *Davčne blagajne splošno, nadzor in prekrški*, 2015a, str. 17.

Zgornja slika prikazuje nove dodatne obvezne sestavine gotovinskega računa, kot so: oznaka EOR, oznaka ZOI, oznaka fizične osebe, ki izda račun in številka računa sestavljena iz treh delov.

4.8 Oznaka fizične osebe na računu

ZDavPR v prvem odstavku 5. člena opredeljuje obvezne podatke na računu, med njimi je tudi oznaka fizične osebe, ki izda račun iz elektronske naprave oz. davčne blagajne. V drugem odstavku 5. člena ZDavPR je nadalje še določeno, da mora zavezanec oznako fizične osebe in njeno davčno številko med seboj povezati. Davčna številka fizične osebe, ki izda račun, se posreduje na FURS kot obvezna sestavina izdanega računa v procesu

potrjevanja. Na izdanem računu, ki ga prejme kupec davčna številka fizične osebe, ki izda račun ne vidna.

V zakonu je določeno, da se osebni podatki fizičnih oseb, ki izdajajo račune lahko obdelujejo in uporabljajo izključno le v primeru nadzora nad pravilnim obračunavanjem davkov in prispevkov zavezancev, ter pri preverjanju ustreznosti zaposlitve fizičnih oseb, ki izdajajo račune (Informacijski pooblaščenec RS, 2015).

FURS je s tem zakonom pričel z masovnim zbiranje davčnih številk fizičnih oseb, kar pa mu omogoča (Informacijski pooblaščenec RS, 2015):

- lažje ugotavljanje obstoja zaposlovanja na črno in posledično neplačevanja davkov in socialnih prispevkov;
- boljše odločanje o davčnem nadzoru, saj je iz pridobljenih podatkov razvidno, pri katerem zavezancu so možnosti za storjene nepravilnosti na področju zaposlovanja večje;
- naknadno prirejanje podatkov o zaposlitvah ni možno, zato so večje možnosti za uspešen inšpekcijski nadzor;
- večji nadzor in posledično manjše število kršitev;
- možnost ugotovitve odgovorne osebe pri nepravilnostih na izdanih računih;
- komunikacijo direktno z blagajniki pri terenskem nadzoru in
- upoštevanje računovodskih standardov, ki predpisujejo, da so znane odgovorne osebe za delo s knjigovodskimi listinami.

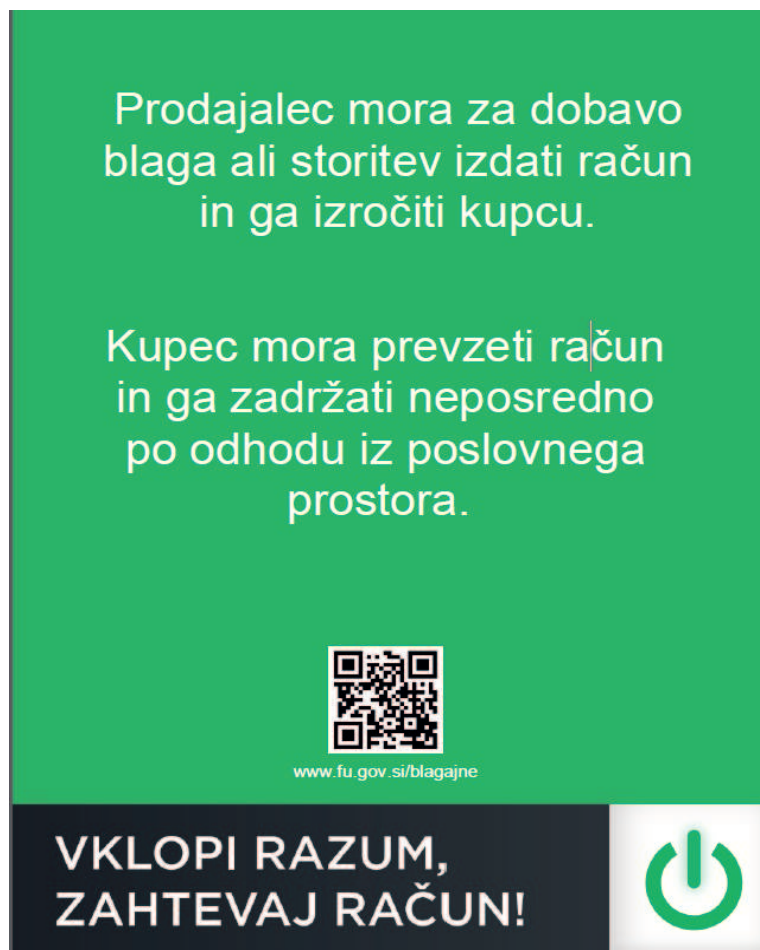
FURS v svojih bazah podatkov že ima vse zahtevane podatke o fizičnih osebah, z novim zakonom bodo pridobili le še bolj točne podatke o delu blagajnikov in njihovem delovnem času (Informacijski pooblaščenec RS, 2015).

4.9 Obvestilo o obveznosti izdaje, prevzema in hrambe računa

V 12. členu ZDavPR je opredeljeno, da mora vsak zavezanec v poslovnem prostoru, kjer izdaja gotovinske račune, na vseh elektronskih napravah za izdajo ali kjerkoli drugje na kupcu vidnem mestu izobesiti oz. nalepiti obvestilo o obveznosti izdaje računa ter obveznosti kupca za prevzem in zadržanje računa. Kupec mora prevzeti račun, ga zadržati po odhodu iz poslovnega prostora in ga pokazati pooblaščeni osebi davčnega organa ali Tržnega inšpektorata Republike Slovenije, če to od njega zahteva. Če kupec ne pokaže računa, se ga lahko kaznuje z globo 40 EUR (17. člen ZDavPR). Zakon določa tudi, da ima prejemnik računa možnost, da v tridesetih dneh od dneva izdaje pri FURS preveri, ali je bil račun davčno potrjen.

V 18. členu P-ZDavPR je predpisana velikost obvestila, ki je za nepremični prostor najmanj v velikosti 148 x 210 mm (format A5), za premične prostore pa je obvestilo lahko v velikosti najmanj 74 x 105 mm (format A7). V P-ZDavPR je predpisana tudi barva ozadja in barva uporabljenih črk na obvestilu. Spodnja slika prikazuje izgled obvestila.

Slika 2: Prikaz obvestila o obveznosti izdaje, prevzema in zadržanja računa

Vir: Finančna uprava Republike Slovenije, Obvestilo o obveznosti izdaje, prevzema in zadržanja računa, b.l.a.

4.10 Izvajane postopka potrjevanja in izdaja računov

Potrjevanje izdanih gotovinskih računov je opisano v 6. členu ZDavPR in poteka tako, da zavezanec pošlje podatke o izdanem gotovinskem računu davčnemu organu, ta dobljene podatke obdela in jim dodeli EOR, ki jo posreduje kot povratno informacijo zavezancu. Zavezanec izda račun z EOR oznako, ga natisne in preda kupcu. V 14. členu P-ZDavPR je opredeljeno, da zavezanec sam določi najdaljši čas, ko čaka povratno informacijo in EOR oznako. Ta čas čakanja na EOR oznako opredeli v svojem internem aktu, ki pa je v skladu s pravilnikom največ 2 sekundi.

V drugem odstavku 6. člena ZDavPR je opredeljeno, katere podatke je potrebno sporočiti FURS za namene pridobitve EOR. Obvezni podatki, ki jih je potrebno posredovati so:

- davčna številka zavezanca, ki izda račun;
- datum in čas izdaje računa;
- številka računa in način dodelitve številke računa;
- skupno vrednost osnov po vrsti davka ali dajatve;
- vrednost za plačilo;
- davčno številko fizične osebe, ki izda račun z uporabo elektronske naprave;
- zaščitno oznako izdajatelja računa (ZOI);
- davčno številko oz. identifikacijsko številko za namene DDV, če je ta podatek naveden na izdanem računu in
- številko prvotnega računa, če se poročajo naknadne spremembe računa.

Zavezanec mora poslati v potrditev vse spremembe že izdanih in potrjenih računov, če do njih pride. V primeru, da se izdajajo kopije računov, ki so enake originalom, mora obvezno na teh kopijah biti navedeno »KOPIJA« in zaporedna številka kopije (6. člen ZDavPR).

V postopku potrjevanja računov je izjemno pomembno, da so na FURS posredovani vsi zahtevani podatki in so podpisani z namenskim digitalnim potrdilom, če temu ni tako, zavezanec prejme s strani FURS sporočilo o zavrnitvi potrditve. V takšnem primeru se račun izda brez EOR in najkasneje v dveh delovnih dneh ponovno pošlje račun v potrditev. FURS naknadno potrди račun in pošlje zavezancu EOR oznako kot potrdilo o potrditvi računa (Zupančič, 2015b, str. 90).

ZDavPR v 7. členu predpisuje, da se lahko račun naknadno pošlje v potrditev, in sicer (Zupančič, 2015b, str. 90):

- ko elektronska naprava oz. davčna blagajna ne deluje;
- ko elektronska povezava s FURS ne deluje;
- ko elektronska povezava s FURS ni mogoča;
- ko se izda račun, ki je naknadno plačan z gotovino;
- če se izdajajo računi za opravljene storitve iz avtomatov in
- če zavezanec račune izstavlja iz VKR.

Nedelovanje elektronske naprave za izdajanje računov oz. davčne blagajne ureja 10. člen ZDavPR. Najpogostejši razlogi za nedelovanje davčne blagajne so izpad električne energije, okvara elektronske naprave ali okvara tiskalnika in v takih primerih mora zavezanec izdati gotovinski račun iz VKR. Zavezanec mora čim prej odpraviti okvaro in v dveh delovnih dneh od okvare elektronske naprave posredovati v potrditev račune izdane iz VKR. V primeru opravičljivih razlogov, da se okvare ne da odpraviti v dveh delovnih

dneh, zavezanec pošlje podatke o izdanih računih najkasneje naslednji delovni dan po odpravi napake. Za opravičljive razloge se smatra, da jih zavezanec ni mogel predvideti ali preprečiti. FURS naknadno poslanim podatkom v potrditev dodeli EOR, ki jo pošlje zavezancu kot povratno informacijo o potrditvi računa, zavezanec pa shrani kopijo izdanega računa skupaj z naknadno pridobljeno EOR oznako.

V primeru **nedelovanja elektronske povezave s FURS** zavezanec izda gotovinski račun brez EOR. Zavezanec mora najkasneje v dveh delovnih dneh vzpostaviti elektronsko povezavo in davčno potrditi vse nepotrjene izdane račune. V primeru opravičljivih razlogov, da se povezave ne da vzpostaviti v dveh delovnih dneh, zavezanec pošlje podatke o izdanih računih v potrditev najkasneje naslednji delovni dan po vzpostavitvi povezave. FURS naknadno poslanim podatkom v potrditev dodeli EOR in jo pošlje zavezancu kot potrdilo o potrditvi računa. Zavezanec v svoj arhiv shrani kopijo izdanega računa brez EOR in naknadno pridobljeno EOR (9. člen ZDavPR).

Zavezanci, ki izdajajo račune na lokacijah, kjer **ni mogoče vzpostaviti elektronske povezave oz. na območju ni internetne povezave** lahko izdajajo račune iz VKR, dokler ni mogoče vzpostaviti interneta. Zavezanec to dokaže s potrdilom Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, ki mu brezplačno izda potrdilo z veljavnostjo enega leta. Zavezancu to potrdilo izdajo na podlagi vložene vloge, če pa je vloga zavrnjena stroške postopka krije zavezanec sam (11. člen ZDavPR).

V primeru, da zavezanec **izda račun, ki je kasneje plačan z gotovino** in ob njegovi izstavitvi ni bil potrjen s strani FURS, mora podatke o takem računu posredovati v potrditev FURS v desetih delovnih dneh od dneva gotovinskega plačila računa. Tako zavezanec prejme EOR za naknadno potrjen račun, ki jo shrani skupaj s kopijo originalno izdanega računa (7. člen ZDavPR).

Zavezanec, ki izdaja **račune za opravljene storitve iz avtomatov** lahko izda račun brez predhodne potrditve na FURS in brez EOR, vendar mora v desetih delovnih dneh od dneva izdaje računa te račune naknadno posredovati na FURS in jih potrditi. FURS tem naknadno posredovanim računom dodeli EOR kot potrdilo o potrditvi (7. člen ZDavPR).

Zavezanec lahko **izstavlja račune iz VKR** na območjih, kjer ni internetne povezave in v prehodnem obdobju, ne glede na lokacijo izdajanja, do 31. decembra 2017. Zavezanci, ki izstavljajo račune iz VKR morajo podatke o računih izstavljenih iz VKR naknadno posredovati v potrditev FURS v desetih delovnih dneh od dneva izdaje. FURS tudi v tem primeru kot potrdilo o potrditvi računa za vsak račun posebej pošlje zavezancu EOR (11. in 25. člen ZDavPR).

4.11 Obveznosti dobaviteljev programske opreme

V 14. členu ZDavPR so opredeljene obveznosti dobaviteljev in vzdrževalcev programske opreme. Obveznosti dobaviteljev in vzdrževalcev davčnih blagajn so, da so davčne blagajne izdelane oz. zasnovane tako, da ne dovolijo oz. omogočajo izdajanje računov in njihovih kopij v nasprotju z veljavnimi zakoni in predpisi. Pri izdajanju »KOPIJ« je pomembno, da davčna blagajna zagotovi številčenje kopij in čas izdaje teh kopij.

4.12 Uporaba Vezane knjige računov

Zavezanci za davčno potrjevanje računov lahko v prehodnem obdobju do 31. decembra 2017 račune izdajajo iz VKR, če jim njihovo poslovanje to omogoča. To prehodno obdobje dovoljuje izdajanje gotovinskih računov iz VKR in naknadno pošiljanje podatkov na FURS v davčno potrjevanje. VKR se bo uporabljalo tudi po tem datumu za določene primere, ko davčne blagajne zavezancev ne bodo delovale in v primeru, ko zavezanec pridobi potrdilo, da na območju izdajanja gotovinskih računov ni internetne povezave.

Preden se VKR začne uporabljati, jo je potrebno potrditi prek portala eDavki. Vloga za njeno potrditev na portalu ima oznako »NF-VKRPotrdilo«. V postopku potrditve VKR se na portal vpiše njena serijska številka. Šele po potrditvi VKR jo lahko pričenmo uporabljati. Pred prvo izdajo računa iz potrjene VKR je potrebno popisati in označiti vse poslovne prostore, v katerih se bodo izdajali gotovinski računi in jih prijaviti na FURS. Sprejeti je potrebno interni akt, kjer se določijo oznake poslovnih prostorov in način izdaje računov. V internem aktu je potrebno opredeliti, da se bodo računi izdajali iz VKR. Zavezanec potrebuje namensko digitalno potrdilo, s katerim podpiše posredovane podatke o poslovnih prostorih. Postopek pridobitve namenskega digitalnega potrdila je že bil opisan. V vseh poslovnih prostorih, kjer zavezanec izdaja račune iz VKR, mora prav tako kot vsi ostali zavezanci objaviti oz. obesiti obvestilo o obveznosti izdaje, izročitve, prevzema in zadržanja računa (Prezelj, 2015b, str. 10).

Zavezanec ne sme sočasno, v istem poslovnem prostoru, uporabljati elektronske naprave za izdajo računov in VKR. Prav tako je prepovedano izmenično izdajanje računov, da se en račun izda iz davčne blagajne, drug račun pa iz VKR (25. člen ZDavPR).

Ko zavezanec izda račun iz VKR, mora v desetih delovnih dneh od dneva izdaje računa podatke davčno potrditi z uporabo aplikacije Mini blagajna. Za uporabo aplikacije Mini blagajna in potrjevanje podatkov o izdanih računih iz VKR potrebuje namensko digitalno potrdilo. V aplikacijo se sporočajo naslednji podatki: serijska številka VKR, zaporedna številka obrazca računa, podatki o davčni številki zavezanca, datum računa, davčna ali identifikacijska številka kupca, osnove za obračun DDV ali oprostitev in bruto vrednost za plačilo. Posredovanim podatkom, vsakemu izdanemu računu iz VKR posebej, FURS določi EOR in jo pošlje zavezancu. Zavezanec mora shraniti kopijo računa iz VKR in pridobljeno EOR ter jih hraniti kot določa zakonodaja o hrambi dokumentacije (Prezelj, 2015b, str. 10).

Zavezancu, ki izdaja račune iz VKR ni potrebno na račun napisati vseh obveznih sestavin računa po ZDavPR. Na račun iz VKR ni potrebno navesti časa izdaje, oznake fizične osebe, tridelne številke računa, ZOI in EOR (Grapulin, 2016b). Ravno zaradi teh ključnih sestavin računa so zavezanci, ki izdajajo račune iz VKR v rahli prednosti pred ostalimi zavezanci, saj FURS težje preverja pravilnost in zakonitost različnih oblik zaposlitev in izrabo delovnega časa.

Spodnja slika prikazuje vzorec računa iz VKR. V postopku potrditve VKR na FURS je potrebno prijaviti serijsko številko VKR, ki je prikazana v desnem spodnjem kotu na sliki.

Slika 3: Vzorec obrazca računa iz vezane knjige računov

DOBAVITELJ BLAGA OZ. IZVAJALEC STORITVE										
Ime in naslov:										
Davčni zavezanec za DDV: DA / NE						ID za DDV / DŠ				
KUPEC ALI NAROČNIK										
Ime in naslov:						Račun št:				
Davčni zavezanec za DDV: DA / NE						Kraj in datum izdaje:				
Zap. št.	Datum dobave	VRSTA BLAGA / STORITVE	Količina in merska enota	Cena na enoto brez DDV	Znesek vključno cene, popust	VREDNOST brez DDV	DDV		VREDNOST z DDV	
							Stopnja	Znesek		
Drugi podatki:						Skupaj vrednost EUR:				
						Osnova za DDV po _____ % stopnji:		Znesek DDV:		
						Osnova za DDV po _____ % stopnji:		Znesek DDV:		
						Datum predplačila:		Predplačilo EUR:		
						SKUPAJ ZA PLAČILO EUR:				
Zap. št. vrsta: <i>izdajatelj/zakodna:</i>						Serijska št. vezane knjige računov:				
XX						XXXX-XXXXXXX				

Vir: Finančna uprava Republike Slovenije, Vzorec obrazca računa iz vezane knjige računov, b.l.b.

4.13 Uporaba Mini blagajne

Aplikacija Mini blagajna je brezplačni program na spletni strani FURS. Spletna aplikacija Mini blagajna opravlja sledeče funkcije (Prezelj, 2016, str. 10):

- izdaja računov;
- prijava poslovnih prostorov in
- posredovanje podatkov o računih izdanih iz VKR.

Aplikacija Mini blagajna je primerna za zavezance, ki imajo manjši obseg poslovanja in tako izdajo manjše število računov. Zavezanci, ki se odločijo za uporabo oz. **izdajanje računov** iz Mini blagajne morajo imeti osebni računalnik, tiskalnik in dostop do spleta. Pred začetkom uporabe Mini blagajne mora zavezanec pridobiti namensko digitalno potrdilo, popisati in označiti poslovne prostore, v katerih bo izdajal gotovinske račune, določiti oznako davčni blagajni in določiti postopek oz. način številčenja računov. Zavezanec mora pred začetkom uporabe Mini blagajne sprejeti interni akt, v katerem določi, da bo račune izdajal s pomočjo Mini blagajne, opredeli poslovni prostor in način številčenja računov. Pri prvi uporabi Mini blagajne zavezanec vpiše svoje podatke, podatke o poslovnem prostoru, podatke o fizični osebi, ki bo izstavljal račune, in oznako davčne blagajne MB, ki jo določi aplikacija sama (Prezelj, 2016, str. 10).

Prijava poslovnih prostorov se lahko izvrši prek same davčne blagajne pri zavezancu ali pa samostojno prek Mini blagajne. Ponavadi zavezanci, ki uporabljajo različne programe za izstavljanje računov prijavijo poslovne prostore prek teh programov, če pa jim to ne omogočajo, lahko to naredijo direktno v aplikaciji Mini blagajna (Prezelj, 2016, str. 10).

Posredovanje podatkov o računih izstavljenih iz VKR se prav tako opravi v aplikaciji Mini blagajna. Zavezanec je dolžan vsak izdan račun iz VKR v desetih delovnih dneh potrditi na FURS. To stori tako, da podatke vsakega posameznega računa iz VKR vnese v Mini blagajno in opravi potrditev.

Mini blagajna omogoča izstavljanje računov davčnim zavezancem, ki niso identificirani za namene DDV in davčnim zavezancem identificiranim za DDV. Računov iz Mini blagajne ne morejo izstavljalni zavezanci, ki obračunavajo pavšalno nadomestilo, zavezanci, ki obračunavajo DDV po posebni ureditvi za potovalne agencije in rabljeno blago, in zavezanci, ki izstavljalni račune v tujem imenu za tuj račun. Aplikacija omogoča izstavljanje običajnih izdanih računov, avansnih računov, popravljanje računov, stornacije računov, izpis kopij računov in izpis seznama izdanih računov. Izpisi računov iz aplikacije so v A4 formatu, kar predstavlja nerodnost za uporabo te aplikacije na terenu. Izdani račun lahko zavezanec prilagodi svojim potrebam, to pomeni, da je lahko na izpisu računa uporabljen tako logotip zavezanca kot tudi faksimile podpisa odgovorne osebe. Številka računa je sestavljena iz treh delov, kot pri običajnih davčnih blagajnah, le da jo določi aplikacija sama v trenutku, ko se izda račun.

Izdaja računa pri zavezancu poteka tako, da najprej izbere poslovni prostor, blagajno in izdajatelja računa, šele nato vnese podatke o prodaji oz. transakciji. V primeru, da se računa ne da izstaviti iz Mini blagajne je potrebno račun izstaviti iz VKR. Prepovedano pa je v istem poslovnem prostoru istočasno uporabljati Mini blagajno in VKR (Prezelj, 2016, str. 10–11).

Spodnja slika prikazuje izgled vstopne strani spletne aplikacije Mini blagajna na portalu davčne uprave.

Slika 4: Vstopna stran aplikacije Mini blagajna

Vir: Finančna uprava Republike Slovenije, Mini blagajna, b.l.c.

4.14 Hramba računov in podatkov EOR

ZDavPR od zavezancev zahteva, da izdane račune z ustrezno EOR oznako in izdane račune iz VKR s pripadajočo EOR oznako hrani v skladu z ZDavP-2. ZDavP-2 predpisuje, da se podatki hranijo tudi v skladu z ZDDV-1, ki predpisuje, da se dokumentacija hrani 10 let po letu izdaje, na katerega se nanaša, razen dokumentacija v zvezi z nepremičninami, ki se mora hraniti 20 let po letu, na katerega se nanaša, podatki o zaključnih računih zavezancev in podatki v zvezi z zaposlitvami se hranijo trajno. Zavezanec mora vso dokumentacijo hraniti v papirni ali elektronski obliki (Zupančič, 2015b, str. 91). FURS bo podatke, ki jih prejme v potrditev skupaj z EOR oznakami in podatke o davčnih številkah fizičnih oseb, ki so izdajale račune, hranil 5 let (Zupančič, 2015b, str. 92).

4.15 Davčni prekrški in globe

ZDavPR loči več različnih prekrškov in predpisuje različne globe na podlagi vrste zavezanca in obliko kršitve. Različni prekrški so razdeljeni na (Zupančič, 2015b, str. 92):

- običajne davčne prekrške;

- hujše davčne prekrške in
- izredno hude davčne prekrške.

Globe znašajo za običajne davčne prekrške od 800 EUR do 75.000 EUR, za hujše in izredno hude davčne prekrške pa od 1.200 EUR do 150.000 EUR. Višina globe je odvisna od velikosti pravne osebe oz. samostojnega podjetnika, zakon pa predpisuje globe tudi za odgovorne osebe in kupce (Zupančič, 2015b, str. 92).

5 NAGRADNA IGRA »VKLOPI RAZUM, ZAHTEVAJ RAČUN«

V letu 2016 poteka na območju Republike Slovenije nagradna igra »Vklopi razum, zahtevaj račun!«, ki jo organizira FURS z namenom boljše učinkovitosti uvedbe davčnih blagajn, ki jih je potrebno uporabljati od 2. januarja 2016. Z nagradno igro poskuša FURS aktivirati potrošnike, da zahtevajo, vzamejo in preverijo račune, ki jih pridobijo ob nakupih. V nagradni igri lahko sodeluje vsak potrošnik s paketom 10 računov, ki jih pošlje na FURS preko mobilne aplikacije »Preveri račun«, preko eDavkov ali po pošti (FURS, 2016a).

Na ta način zbrani računi bodo omogočili vpogled FURS v ogromno količino izdanih računov, brez dodatnih inšpektorjev na terenu, ki jih bodo lahko analizirali. Iz pridobljenih podatkov in analiz tveganja bodo izbrali zavezance, pri katerih bo FURS opravil podrobni nadzor poslovanja (FURS, 2016a).

Sodelovanje v nagradni igri poteka na tri možne načine (FURS, 2016a):

- preko mobilne aplikacije »Preveri račun«; pred začetkom vnosa podatkov o računu, ki ga potrošnik preverja, mora najprej potrditi pravila nagradne igre in vtiskati svojo davčno številko. Potrošnik mora preveriti deset računov različnih izdajateljev, ko to stori, se mu avtomatsko oblikuje paket za sodelovanje v nagradni igri,
- preko odprtega portala eDavki; postopek je identičen postopku preko mobilne aplikacije »Preveri račun«, in
- po pošti; na naslov FURS, »Vklopi razum, zahtevaj račun!«, p. p. 270, 1001 Ljubljana, potrošnik v kuverti pošlje deset pridobljenih računov različnih izdajateljev skupaj s svojimi podatki in davčno številko.

Nagradna igra poteka v štirih krogih: prvi krog od 2. januarja 2016 do 31. marca 2016, drugi krog od 1. aprila 2016 do 30. junija 2016, tretji krog od 1. julija 2016 do 30. septembra 2016 in četrti krog od 1. oktobra 2016 do 31. decembra 2016 (FURS, 2016a).

V vsakem posameznem krogu nagradne igre bodo podeljene štiri nagrade v višini 15.000 EUR, 10.000 EUR, 5.000 EUR in dodatna nagrada 1.000 EUR za sodelujoče preko mobilne aplikacije ali portala eDavki. Skupna višina vseh nagrad znaša 124.000 EUR,

enak znesek pa je FURS namenil oglaševanju. Oglaševanje poteka na radiu, televiziji in spletu, namenjeno je končnemu potrošniku, da se seznaní, kako pomembno je, da vzame račun, saj to koristi njemu in državi. Z oglaševanjem poteka tudi spodbujanje potrošnikov za sodelovanje v nagradni igri (FURS, 2015d).

Spodnja slika prikazuje izgled vstopne strani spletne aplikacije »Vklopi razum, zahtevaj račun«, v kateri lahko potrošniki preverijo prejete račune in sodelujejo v nagradni igri.

Slika 5: Vstopna stran aplikacije Vklopi razum, zahtevaj račun

Vir: Finančna uprava Republike Slovenije, Vklopi razum, zahtevaj račun!, b.l.d.

Dne 14. aprila 2016 je potekalo prvo žrebanje nagradne igre »Vklopi razum, zahtevaj račun«. V prvem krogu je bilo zbranih 664.077 paketov računov in sicer 556.484 (84 %) paketov je bilo poslanih po elektronski poti, ostalih 107.593 (16 %) paketov je prispelo po pošti (FURS, 2016b).

FURS je s sodelovanjem in odzivom potrošnikov pri preverjanju računov zelo zadovoljen. V prvih treh mesecih so potrošniki preverili 7,8 milijona računov, od tega je bilo nepotrjenih 144.857 (1,86 %). Preko mobilnih telefonov in spletne aplikacije je v nagradni igri sodelovalo 71.005 različnih potrošnikov, ki so preverili račune 32.503 različnih izdajateljev računov, kar pomeni, da so potrošniki s svojimi mobilnimi telefoni in spletno aplikacijo preverili 75 % izdajateljev računov, od vseh izdanih računov pa so preverili 3,4 % računov (FURS, 2016b).

Znani so tudi delni podatki za drugi krog nagradne igre od 1. aprila 2016 do 25. maja 2016. Spodnja tabela prikazuje podatke o preverjenih računih samo preko mobilne aplikacije in sicer: podatek o vseh preverjenih računih, podatek o preverjenih računih za nagradno igro in podatek o že sodelujočih paketih za drugo nagradno žrebanje.

Tabela 2: Prikaz podatka z mobilno aplikacijo preverjenih računov za nagradno igro in število poslanih paketov

Podatek za mobilno aplikacijo od 1. 4. 2016 do 25. 5. 2016 do 12:00	Število
Število vseh preverjenih računov	3.411.080
Število preverjenih računov za nagradno igro	3.001.416
Število paketov z 10 računi različnih izdajateljev	277.629

Vir: Finančna uprava Republike Slovenije, Števec 1, b.l.f.

6 FINANČNE POSLEDICE UVEDBE DAVČNIH BLAGAJN

6.1 Splošno o stroških in prihodkih

Podjetja so ustanovljena z namenom ustvarjanja dobičkov. Za doseganje pozitivnih poslovnih rezultatov podjetja ustvarjajo poslovne prihodke z opravljanjem storitev ali prodajanjem lastnih proizvodov in trgovskega blaga. Pri ustvarjanju prihodkov podjetij se posledično pojavljajo različni stroški in odhodki poslovanja. Dobrih poslovnih odločitev zato ni mogoče sprejeti brez podrobnega in sprotnega poznavanja stroškov. Ker so informacije glede dejansko uresničenih stroškov ponavadi z zamikom vsaj enega obračunskega obdobja, podjetja namenjajo čedalje večjo težo načrtovanju le-teh. Načrtovanje stroškov v veliki meri olajša poslovno odločanje in omogoča kasnejše spremljanje uresničenih stroškov z načrtovanimi. Vse potrebne informacije glede stroškov nam zagotavlja dobro organizirano stroškovno računovodstvo v podjetju, ki poskrbi za ustrezne in pravočasne informacije (Turk, Kavčič, & Kokotec-Novak, 1998, str. 73–74).

Pri poslovanju podjetja je potrebno spremljati poslovni rezultat in denarni tok, ki sta med seboj povezana. Poslovni rezultat je razlika med prihodki in odhodki, v primeru višjih prihodkov gre za dobiček podjetja, če so odhodki višji od prihodkov, podjetje posluje z izgubo. Denarni tok tvorijo prejemki, ki predstavljajo priliv denarja v podjetje, in izdatki, ki predstavljajo odliv denarja iz podjetja, razlika je neto denarni tok (Uvod v poslovanje, b.l.). Denarni tok je za podjetje izrednega pomena, v primeru, da se podjetje sooča z višjimi odlivi iz podjetja kot s prilivi, lahko postane plačilno nesposobno oz. nelikvidno, kar lahko predstavlja problem za samo poslovanje.

Stroški so vrednostno izraženi potroški prvin poslovnega procesa pri nastajanju poslovnih učinkov (Turk et al., 1999, str. 151). Stroški nastajajo v zvezi s porabo delovnih sredstev,

predmetov dela, storitev in delovne sile. Stroške lahko razdelimo po njihovih izvirnih vrstah glede na njihovo vlogo pri poslovnem procesu na (Hočevar & Igljučar, 1995, str. 54):

- stroške materiala;
- stroške storitev;
- stroške amortizacije in
- stroške dela.

Slovenski računovodski standardi 2016 (Ur. l. RS, št. 95/2015, v nadaljevanju SRS) podrobno opredeljujejo posamezne vrste stroškov in prihodkov.

Stroški materiala so stroški surovin, energije, osnovnega in pomožnega materiala, stroški nadomestnih delov za osnovna sredstva in materiala za vzdrževanje sredstev, stroški drobnega inventarja in embalaže, stroški pisarniškega materiala in strokovne literature ter drugi stroški materiala (SRS 12, 2015).

Stroški storitev so stroški transportnih storitev, stroški proizvodnih storitev, ki jih opravijo drugi, stroški v zvezi z vzdrževanjem opredmetenih osnovnih sredstev, stroški najemnin, stroški povračil zaposlenim v zvezi z delom, stroški storitev plačilnega prometa, bančni stroški, stroški zavarovalnih premij, stroški intelektualnih in osebnih storitev, stroški sejmov, stroški reklame, stroški reprezentance, stroški storitev fizičnih oseb skupaj z dajatvami, ki ne opravljajo dejavnosti, in stroški drugih storitev kot so komunalne storitve, telekomunikacijske storitve in drugi podobni stroški. Med stroške storitev fizičnih oseb spadajo stroški po pogodbah o delu, pogodbah o avtorskem delu, sejnine in stroški storitev iz drugih pravnih razmerij, razen iz delovnega razmerja (SRS 12, 2015).

Stroški amortizacije predstavljajo vrednostno ovrednoteno obrabo osnovnih sredstev. Amortizacija je znesek, ki v posameznem obračunskem obdobju zmanjša vrednost osnovnega sredstva, to zmanjšanje pomeni strošek obračunskega obdobja. Osnovna sredstva, ki se amortizirajo so sredstva, ki se uporabljajo v obdobju daljšem od enega poslovnega leta, imajo omejeno dobo koristnosti, so namenjena uporabi pri proizvodnji ali dobavljanju proizvodov in storitev, se izposojajo drugim za plačilo ali se posedujejo iz drugih razlogov. Stroški amortizacije so razvrščeni na amortizacijo neopredmetenih osnovnih sredstev, amortizacijo zgradb, amortizacijo opreme in nadomestnih delov, amortizacijo drobnega inventarja in amortizacijo naložbenih nepremičnin (SRS 1, 2015).

Stroški dela so vse oblike zaslužkov, ki jih zaposleni prejmejo v zameno za njihovo delo. Med stroške dela spadajo tudi izplačila poslovodstvu ne glede na pravno obliko pogodbenega razmerja. Stroški dela so stroški plač, stroški nadomestil plač zaposlenim, ko ne delajo, stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja zaposlenih, stroški regresa, bonitet, povračil za prehrano, stroški prevoza iz in na delo, delodajalčevi prispevki od plač, druge delodajalčeve dajatve na plačo, nagrade vajencem skupaj z dajatvami, stroški

jubilejnih nagrad, stroški odpravnin in drugi stroški dela, ki pripadajo zaposlenim skladno z zakonom, kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi v bruto znesku, in dajatve, ki se dodatno obračunavajo od zgoraj omenjenih postavk in bremenijo izplačevalca (SRS 13, 2015).

Prihodki so povečanja gospodarskih koristi v določenem obračunskem obdobju za podjetje. Prihodki se razčlenjujejo na (SRS 15, 2015):

- poslovne prihodke, ki zajemajo prihodke od prodaje proizvodov, trgovskega blaga in storitev, prihodke od najemnin, prihodke od odprave rezervacij, prevrednotovalne poslovne prihodke in druge prihodke;
- finančne prihodke, ki zajemajo finančne prihodke iz deležev, naložb, danih posojil in finančne prihodke iz poslovnih terjatev do drugih ter
- druge prihodke, ki so donacije, subvencije, odškodnine, kazni, pozitivne tečajne izravnave in ostali prihodki, ki niso povezani s poslovnimi učinki.

Poslovni prihodki in finančni prihodki se štejejo kot redni prihodki (SRS 15, 2015).

Prihodke FURS razdelimo na davčne in nedavčne, glavni davčni prihodki so davki, prispevki in druge dajatve.

6.2 Predvideni stroški uvedbe davčnih blagajn za zavezance

V Sloveniji je po oceni FURS približno 80.000 zavezancev za davčno potrjevanje računov, njihovi stroški vključitve v sistem davčnega potrjevanja računov naj bi znašali od 0 do okoli 300 EUR (Ministrstvo za finance, 2015a, str. 7). Spodaj so prikazani ocenjeni stroški s strani FURS za vstop v sistem davčnega potrjevanja računov po različnih zavezancih (Ministrstvo za finance, 2015a, str. 7–8):

- **zavezanci, ki so pri izdaji računov že uporabljali računalniške registrske blagajne**, sem sodijo zavezanci, ki že uporabljajo osebne računalnike, prenosne računalnike, tablične računalnike, POS blagajne in pametne telefone z možnostjo dostopa do interneta. Za vzdrževanje programske opreme pa imajo podpisane vzdrževalne pogodbe, ki vključujejo nadgradnje programov zaradi zakonskih sprememb. Ti zavezanci uporabljajo elektronske naprave, ki jih je potrebno samo nadgraditi za elektronsko izmenjavo podatkov s FURS in nimajo dodatnih stroškov z uvedbo,
- **zavezanci, ki niso pri izdaji računov uporabljali računalniške registrske blagajne**, ti zavezanci so morali kupiti osebni računalnik, tablični računalnik, prenosni računalnik, POS blagajno ali pametni telefon, kupiti so morali program za izdajanje računov in urediti internetni dostop. Ocenjeni stroški vstopa v sistem davčnega potrjevanja računov so za te zavezance približno od 200 EUR do 300 EUR, ali v

primeru najema elektronske naprave s tiskalnikom, programa za izdajanje računov in internetnega dostopa približno 20 EUR na mesec in

- **zavezanci, ki so pri izdaji računov uporabljali elektronske registrske blagajne ali stare osebne računalnike, ki nimajo možnosti dostopa do interneta**, ti zavezanci so morali prav tako kupiti računalniške registrske blagajne in je ocenjeni strošek vstopa v sistem davčnega potrjevanja računov enak kot v prejšnji točki.

Stroški nakupa, dostopa do interneta in ostali stroški ureditve delovanja davčnih blagajn se pri zavezancih priznavajo kot davčno priznani odhodki, ki znižujejo davčno osnovo. Za nakup računalniške opreme zavezanec obračunava amortizacijo po stopnji 50 %, kar pomeni, da se mu vrednost investicije v opremo prenese v stroške v dveh letih od nakupa. V skladu s 55.a členom Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Ur. l. RS, št. 117/2006, 56/2008, 76/2008, 5/2009, 96/2009, 110/2009-ZDavP-2B, 43/2010, 59/2011, 24/2012, 30/2012, 94/2012, 81/2013, 50/2014, 23/2015, 82/2015 v nadaljevanju ZDDPO-2) lahko zavezanec uveljavlja investicijsko olajšavo in tako zniža davčno osnovo v višini 40 % investiranega zneska v opremo in neopredmetena sredstva, vendar največ v višini davčne osnove. Na podlagi 66.a člena ZDoh-2 prav tako lahko zavezanec uveljavlja investicijsko olajšavo in zniža davčno osnovo v višini 40 % investiranega zneska v opremo in neopredmetena dolgoročna sredstva (Ministrstvo za finance, 2015a, str. 8).

6.3 Predvideni stroški uvedbe davčnih blagajn za FURS

FURS je ocenil, da je potrebno za delovanje sistema davčnega potrjevanja računov vzpostaviti nov informacijski sistem za verifikacijo in hrambo podatkov o poslovnih prostorih in izdanih računih. Potreben je nov analitični sistem za preverjanje in ugotavljanje odstopanj med podatki o izdanih računih in podatki, s katerimi razpolaga FURS. Nov analitični sistem je potreben za izdelavo analiz podatkov o blagajniških transakcijah, ki zajemajo predvsem stornacije izdanih računov, preverjanje podatkov zaradi zmanjšanja in povečanja prometa zavezancev, primerjava z davčnimi obračuni, pregled in primerjava podatkov glede na plačila na transakcijskih računih. Ocenjeni stroški, ki so nastali z izgradnjo sistema za davčno potrjevanje računov, naj bi znašali okoli 2 mio EUR in jih je FURS predvidela oz. zagotovila v proračunu za leto 2016. Z uvedbo davčnih blagajn naj bi FURS prihranila pri stroških inšpekcijskih nadzorov pri zavezancih in bo lahko svoje razpoložljive kadre razporedila na druga področja (Ministrstvo za finance, 2015a, str. 8).

6.4 Dejanski stroški uvedbe davčnih blagajn za zavezance

V praksi se je pokazalo, da se napoved vlade o nizkih stroških uvedbe davčnih blagajn za zavezance ni povsem uresničila. V nekaterih podjetjih so se stroški uvedbe davčnih blagajn povzpeli na nekaj tisoč evrov (Grapulin, 2016a). Nekateri zavezanci so se davčnemu potrjevanju računov in gotovinskemu plačilu odpovedali ter svoje kupce pošiljajo na banke

in pošte, kjer lahko izvedejo negotovinsko plačilo. Nekateri zavezanci pa poslujejo izključno na način vnaprejšnjega plačila na transakcijski račun. Za take zavezance so stroški uvedbe davčnih blagajn ničelni, vendar si te prilagoditve poslovanja ne morejo privoščiti vsi zaradi izgube strank (Prezelj, 2016, str. 10).

Večina zavezancev za davčno potrjevanje računov je bila prisiljena posodobiti svoje obstoječe sisteme in zaradi tega so imeli ali še bodo imeli občutno višje stroške poslovanja. Povišanje se odraža na materialnih stroških, stroških storitev, stroških amortizacije in seveda tudi stroških dela. Naštejmo nekaj primerov nastalih stroškov iz prakse (Grapulin, 2016a):

- podjetje, ki se ukvarja s prodajo na terenu ocenjuje, da so imeli skupno med 9.000 in 10.000 EUR stroškov s samo nadgradnjo programske opreme. V tem podjetju imajo 11 tovornjakov, vsak šofer ima davčno blagajno, ki omogoča vodenje zalog. Vsak posamezni tovornjak je skladišče in vodi zalogo, poleg vodenja zalog se v vsakem tovornjaku izstavljajo računi, ki jih je potrebno davčno potrjevati;
- v verigi trgovin z otroško opremo, ki imajo po Sloveniji 32 davčnih blagajn, so za nadgradnjo programske opreme porabili okoli 1.500 EUR. Strošek se v celoti nanaša samo na nadgradnjo sistema;
- v podjetju, ki se ukvarja s prodajo na daljavo so lastniki tujci, ki ne razumejo uvedbe ZDavPR in ne odobravajo dodatnih stroškov same uvedbe davčnih blagajn ter celo razmišljajo o selitvi podjetja v drugo državo. Poleg stroškov nastalih s samo uvedbo so v tem podjetju imeli visoke stroške izdelave pravnega mnenja, dodatnih obrazložitvev in pojasnil v tujem jeziku;
- v podjetjih, ki prodajajo vstopnice, kljub temu da vstopnica velja kot račun, so glavni problem novi zahtevani elementi na računu od EOR do ZOI kode, ki ju je v praksi nemogoče natisniti na vstopnico. Tako imajo takšna podjetja stroške z nabavo tiskalnikov in z nadgradnjo programske opreme, saj račune za prodane vstopnice izstavljajo posebej, ker ni mogoče na vstopnice natisniti vseh zahtevanih elementov računa. Ocenjen strošek novega tiskalnika znaša 200 EUR in strošek instalacije oz. nadgradnje približno 100 EUR;
- v podjetju, ki se ukvarja s prodajo v trgovini in na stojnici niso imeli nobenih stroškov z uvedbo davčnih blagajn, saj je bil njihov obstoječ sistem dovolj sodoben, da so brezplačno nadgradili program in vzpostavili povezavo z davčno upravo;
- v turističnem društvu, ki se ukvarja z izposojajo čolnov in gostinskimi storitvami, so s programsko in strojno opremo, vključno s tiskalnikom in posebnim oddajnikom za brezžični internet, imeli 1.500 EUR stroškov. Strošek nadgradnje programa je bil višji ravno zaradi posebnih zahtev glede same izposoje oz. najema čolnov, saj mora programska oprema beležiti tudi te podatke;
- v podjetju, v katerem se ukvarjajo s predelavo in prodajo čokolade imajo nekaj prodajnih enot in ocenjujejo strošek uvedbe davčnih blagajn nekje od 2.000 do 3.000 EUR. Stroški so nastali z namestitvijo nadgradnje sistema na davčne blagajne in

nakupa novih tiskalnikov. Kljub temu da so imeli nove tiskalnike, so jih morali zamenjati, saj obstoječi tiskalniki niso omogočali izpisa obveznih zahtevanih kod;

- v podjetju, ki se ukvarja s taksi prevozi so imeli z uvedbo davčnih blagajn 20.000 EUR stroškov za vse avtomobile ter
- v drugem taksi podjetju so imeli 1.200 EUR stroškov na posamezno vozilo, kar za njihovo podjetje pomeni 24.000 EUR. Da pokrijejo stroške nakupa ene blagajne, morajo prepeljati 400 strank.

Vsem zgoraj omenjenim podjetjem je skupno, da so porabili ogromno delovnega časa za samo instalacijo oz. pripravo svojih računalniških sistemov za davčno potrjevanje računov.

6.4.1 Stroški nakupa aplikacije za davčno potrjevanje računov

Zavezanci imajo dve leti časa, kolikor traja prehodno obdobje do 31. decembra 2017, da kupijo ali najamejo ustrezno davčno blagajno (Zupančič, 2015b, str. 83). Pri izbiri aplikacije oz. programa za davčno potrjevanje računov so zavezancem na voljo aplikacije različnih ponudnikov programske in strojne opreme. Zavezanci se odločijo za nakup na podlagi zahtev, ki jih mora izpolnjevati programska oprema, in na podlagi stroškov, ki jih bodo imeli ob nakupu. Nakup nove programske opreme posledično vodi tudi v nakup nove strojne opreme, ki omogoča optimalno delovanje programske opreme, kar pa z vidika zavezancev pomeni še dodatne nepredvidene stroške.

Podjetjem se ponujajo različne možnosti za nakup programske opreme in naprav skupaj v paketu ali posebej. Kot davčne blagajne se lahko uporabljajo namizni računalniki, prenosni računalniki, tablice in pametni telefoni. Na trgu se pojavljajo različni ponudniki davčnih blagajn, katerih ponudbe so stroškovno sledeče (Grapulin, 2015a):

- ponudnik davčne blagajne Si.mobil v okviru svoje ponudbe ponuja na 24 obrokov tablico za 6 EUR na mesec in USB tiskalnik za 3,20 EUR na mesec, kar zneso 220,80 EUR celotnih stroškov nakupa, vendar so cene odvisne tudi od izbranega paketa;
- podjetje Telekom ponuja nakup tiskalnika računov za 103,70 EUR znotraj določenega paketa, na voljo pa so tudi tablični računalniki iz njihove ponudbe;
- v podjetjih iz skupine Adria ponujajo enostavne registrske blagajne za 335,50 EUR, vendar dodatni strošek 90 EUR brez DDV predstavlja nadgradnja, ki omogoča davčno potrjevanje računov. Te registrske blagajne so uporabne predvsem za manjše uporabnike kot so prodajalne vstopnic, manjši gostinski lokali, veselice in prodajalne spominkov. Registrska blagajna, ki je namenjena prodaji na tržnicah, parkiriščih, boljših sejnih in zato potrebuje mobilno internetno povezavo, stane 364,80 EUR. Blagajna z vgrajeno mrežno kartico, ki je primerna za zahtevnejše gostinske lokale in ima vgrajen tiskalnik, pa stane okrog 750 EUR;

- pri podjetju Comtron stane nakup naprave, programa in tiskalnika 366 EUR, paket je primeren za frizerske salone. Če se zavezanec odloči za nakup tiskalnika, stane brezžični tiskalnik okrog 122 EUR. Za gostince in trgovce stane nakup davčne blagajne, ki omogoča vodenje zalog, okrog 610 EUR, nakup tiskalnika okrog 240 EUR ter programske opreme 110 EUR, torej skupno od 960 EUR dalje;
- podjetje Infinum, ki predstavlja mobilne blagajne Agentcash, ponuja brezplačno mobilno aplikacijo. Gre za blagajno, ki jo lahko uporabljajo male trgovine, obrtniki in zavezanci, ki opravljajo zgolj storitvene dejavnosti. Nakup čitalnika kartic pri njih stane 122 EUR, brezžični tiskalnik 91,50 EUR, v kompletu tiskalnik in tablica pa 194 EUR ter
- v podjetju Birokrat IT stane nakup programske opreme za delovanje davčne blagajne v dejavnosti trgovine brez vodenja zalog 129 EUR, z opcijo vodenja zalog 319 EUR, nakup programske opreme za delovanje davčne blagajne v dejavnosti gostinstva z vodenjem zalog pa 399 EUR. Nakup programske opreme in strojne opreme, ki zajema manj zmogljiv prenosnik, ki ni primeren za obračunavanje zalog, tiskalnik in programski paket stane 450 EUR brez DDV, opcija z zmogljivejšim prenosnikom, primernim za obračunavanje zalog, pa 550 EUR brez DDV. Nakup tablice, tiskalnika in programske opreme za Android stane 279 EUR brez vključenega DDV.

6.4.2 Stroški najema aplikacije za davčno potrjevanje računov

Zavezanci lahko ustrezno davčno blagajno tudi najamejo, kar jim predstavlja mesečne stroške. Ponudniki programske opreme ponujajo različne pakete najema programov, ki ustrezajo uporabi na androidnih napravah ali na navadnih računalnikih. Zakup in namestitvev programa deluje na principu, da so program in baze podatkov nameščeni nekje na strežnikih ponudnika storitev, zavezanec pa do njih dostopa preko spleta. Kot davčno blagajno se lahko uporablja tudi tablični računalnik ali pametni telefon. V nadaljevanju so predstavljeni stroški najema glede na različne ponudnike (Grapulin, 2015b):

- pri Telekomu Slovenije ponujajo programski paket primeren za mobilne blagajne, ki ga je razvilo podjetje Datalab. Mesečni najem enouporabniške verzije primerne za mala in srednja podjetja znaša 13,30 EUR. Za zahtevnejše uporabnike, ki potrebujejo več blagajn, ki so med seboj povezane, pa znaša cena najema za eno blagajno 18,20 EUR. V strošek najema je vključena programska oprema skladna z zakonom, arhiviranje in varnostne kopije podatkov. Podjetje Datalab ponuja različne rešitve programa za specifične uporabnike davčnih blagajn kot so optiki, frizerji, cvetličarji in fitnessi;
- pri Si.mobilu stane najem davčne blagajne 18,30 EUR na mesec. Njihova blagajna je primerna za manjše gostinske lokale, manjše trgovine, frizerske salone, kozmetične salone, taksiste, zlatarje, serviserje, pekarnice, zobozdravnike, notarje, odvetnike in prodajalce na stojnicah. Cena najema vključuje nadgradnje programa, blagajne pa omogočajo tudi cenovno ugodno sezonsko mirovanje za tiste uporabnike, ki davčne

blagajne ne uporabljajo celo leto in v času sezonskega mirovanja plačujejo le 20 % mesečne najemnine;

- pri podjetju Comtron stane najem programske opreme 12,20 EUR. V primeru, da se najame še naprava, je skupni strošek najema od 30,40 EUR dalje. Najem takšne blagajne je najprimernejši za frizerske salone, kozmetične salone, za dopolnilno dejavnost na kmetiji in prodajo na terenu. Najem blagajne za uporabo v gostinskih lokalih in trgovinah stane 24,30 EUR na mesec. Tudi v podjetju Comtron zagotavljajo brezplačne nadgradnje programa za uporabnike, ki imajo sklenjene vzdrževalne pogodbe;
- v podjetju Cekinček stane najem osnovne aplikacije za davčno blagajno 14,60 EUR na mesec. Aplikacija, ki omogoča enostavno vodenje zalog in kartoteke strank stane 36,60 EUR na mesec, 48,80 EUR na mesec pa stane najem davčne blagajne s celotnim blagovnim poslovanjem in z vsemi funkcionalnostmi programske opreme ter
- v podjetju Birokrat IT stane najem licence za uporabo davčne blagajne za storitveno dejavnost 21,60 EUR na mesec ob upoštevanju popusta za nezavezance za plačilo DDV pa 16,20 EUR. Najem programa za vodenje trgovine stane 29,90 EUR na mesec in gostinskega lokala 36,90 EUR. Polletni najem licence za uporabo davčne blagajne na Android telefonih znaša 142,90 EUR in je primerna za vodenje maloprodaje z enostavnim vodenjem zalog.

6.4.3 Stroški vzpostavitve internetne povezave

Za zavezance, ki pri poslovanju uporabljajo davčno blagajno v obliki tablice ali pametnega telefona je primeren mobilni internet, za ostale pa internet prek optične ali navadne telefonske povezave. Stroški vzpostavitve internetne povezave so različni glede na ponudnika in način povezave. Ločimo med:

- **mobilnim internetom z naročnino**, ki ga pri Si.mobilu ponujajo v paketu s prenosom podatkov 300 megabajtov, ki naj bi zadoščal za potrebe mobilne blagajne, že za 3 EUR na mesec. Za bolj zmogljiv internet znaša mesečna naročnina od 7 EUR do 18 EUR. V paketu brez omejitev prenosa podatkov pa je mesečni strošek za zavezanca 20 EUR. Na Telekomu imajo paket s 100 megabajti prenosa podatkov na mesec že za 5,95 EUR mesečno pa vse do 40 gigabajtov prenosa za 40,95 EUR. Debitel ponuja mobilni internet od 5 EUR do 40 EUR na mesec. Pri ponudniku mobilne telefonije Bob se pri paketu brez prenosa podatkov doplača dodatno 5 EUR na mesec za gigabajt prenosa podatkov (Internet: 3G/4G/LTE z naročnino, 2015);
- **mobilnim internetom brez naročnine**, ki ga pri Telekomu lahko dobimo pri prenosu podatkov 1 gigabajt na dan za 2 EUR ali en mesec za 10 EUR. Za 20 EUR pa dobimo 5 gigabajtov prenosa podatkov za 100 dni. Si.mobil ponuja 300 megabajtov prenosa za 5,99 EUR, 3 gigabajte za 11,99 EUR in 45 gigabajtov prenosa za 39,99 EUR (Internet: 3G/4G/LTE brez naročnine, 2015);

- **internetom prek navadnega kabla** s sklenjenim naročniškim paketom predstavlja strošek za zavezanca pri Telekomu 29,95 EUR, pri T-2 od 23,99 EUR do 81,99 EUR, pri Amisu od 23,00 EUR do 43,00 EUR in pri Telemachu od 20,50 EUR do 73,00 EUR, seveda pa je ta strošek odvisen od zahtev glede hitrosti prenosa podatkov (Internet: ADSL/VDSL/KABEL, 2016) in
- **internetom na optiki** ob sklenjenem naročniškem paketu je strošek interneta pri Telekomu od 33,61 EUR do 142,50 EUR, pri T-2 od 23,99 EUR do 200,99 EUR in pri Amisu od 30,00 EUR do 59,00 EUR, razpon predstavlja hitrost prenosa podatkov (Internet: Optika z naročnino, 2015).

6.4.4 Stroški razvijalcev programske opreme

Pri navajanju stroškov zavezancev ne smemo pozabiti na nastale stroške, ki so jih imele programerske hiše oz. podjetja z razvojem novih aplikacij in nadgradenj za obstoječe programe, da so skladni z zakonskimi predpisi. Za implementacijo vseh novosti so podjetja porabila veliko število programerskih ur. Za pokrivanje nastalih stroškov z razvojem so se nekateri odločili za povišanje prodajne cene programske opreme, cene mesečnih zakupov programske opreme in cene letnih vzdrževalnih pogodb, drugi se za taka povišanja niso odločili in bodo stroške razvoja pokrili iz drugih virov. V eni od programerskih hiš, ki je ponudnik programske opreme, ocenjujejo, da so za razvoj mobilne aplikacije in nadgradenj za obstoječe programe za delovanje davčnih blagajn porabili približno 1.000 programerskih ur. Ocenjujejo, da so imeli približno 100.000 EUR stroškov z razvojem, če stroške gledajo z vidika tržne cene programerske in analitične ure. Z vidika stroškov dela, ki jih ocenjujejo po bruto plačah zaposlenih, pa približno 30.000 EUR.

6.4.5 Stroški vseh zavezancev za davčno potrjevanje računov

Iz navedenih podatkov lahko povzamemo, da so stroški za zavezance različni. Če upoštevamo predpostavko, da je po oceni FURS 80.000 zavezancev za davčno potrjevanje računov in da v povprečju znaša strošek uvedbe med 0 in 300 EUR, znaša predviden strošek vseh zavezancev za davčno potrjevanje računov od 0 do 24 mio EUR. Če ocenimo skupni strošek zavezancev glede na dejanske stroške in dejanske uporabnike davčnih blagajn, pa je ocenjeni strošek še višji. Dejanski stroški za zavezanca se gibljejo od 0 do 1000 EUR, ne glede na to ali se zavezanec odloči za nakup ali najem davčne blagajne. Iz podatkov o zavezancih, ki so do 25. maja 2016 potrdili račune v postopku davčnega potrjevanja, je teh 47.271. Če naredimo oceno stroškov vseh zavezancev, so dejanski stroški uvedbe davčnih blagajn med 0 in 47 mio EUR. Ta ocena potrjuje, da so dejanski stroški zavezancev z uvedbo davčnih blagajn še enkrat višji kot jih je predvidela FURS.

6.5 Predvidene finančne posledice uvedbe davčnih blagajn

Težko je oceniti finančne učinke uvedbe davčnih blagajn, vendar kljub temu se lahko predvideva, da se bodo povišale davčno evidentirane dobave blaga in storitev, kar predstavlja prihodke, na podlagi katerih se bo povečal presežek vplačil DDV. Na drugi strani se bodo povišale davčno zavedene nabave blaga in storitev, kar predstavlja odhodek in zmanjšanje presežka vplačil DDV. Pozitivni učinki uvedbe davčnih blagajn se bodo pokazali tudi pri ostalih povečanjih davčnih osnov za izračun dajatev kot so davek od dohodka pravnih oseb, dohodnine, plačila prispevkov za socialno varnost ter akontacije davka od dohodkov iz zaposlitve. Predvideni pozitivni učinki uvedbe davčnih blagajn naj bi zanašali med 50 in 100 mio EUR (Ministrstvo za finance, 2015a, str. 12), v proračunu za leto 2016 pa je predvidenih 75 mio EUR prihodkov zaradi uvedbe davčnih blagajn (FURS, 2016c).

6.6 Pozitivni učinki uvedbe davčnih blagajn

Pozitivni učinki uvedbe davčnih blagajn se kažejo v povečanju prijavljenega prometa in večjemu številu prijavljenih oseb v zavarovanje. Posledično se to pokaže v povečanju vplačil DDV in zmanjšanju brezposelnosti v Republiki Sloveniji (FURS, 2016c).

Tabela 3: Podatki plačilnega prometa v obdobju februar 2016–april 2016 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2015 za vse davčne zaveznice

Prihodkovna proračunaska kategorija	Neto učinek v mio EUR	Povečanje v %
DDV plačila	33,6	4,60
Prispevki in dohodnina	89,3	5,80

Vir: Finančna uprava Republike Slovenije, Prvi učinki uvedbe davčnih blagajn, 2016c.

Tabela 4: Ocena učinkov davčnih blagajn na osnovi podatkov po obračunih in podatkih iz sistema davčnih blagajn za obračune oddane v obdobju januar 2016–marec 2016 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2015 samo za uporabnike davčnih blagajn

Prihodkovna proračunaska kategorija / opravljene dobave	Neto učinek v mio EUR	Povečanje v %
Neto DDV vplačila	13,7	4,90
Neto DDV vplačila po obračunih v dejavnosti gostinstva	1,8	18,50
Prispevki in dohodnina samo pri blagajnikih	4,8	n.p.
Dobave blaga in storitev po obračunih	293,3	5,70

Vir: Finančna uprava Republike Slovenije, Prvi učinki uvedbe davčnih blagajn, 2016c.

Po podatkih FURS, ki so prikazani v tabeli 3 in tabeli 4, je država v prvih treh mesecih po uvedbi davčnih blagajn zabeležila pozitivne rezultate, ki so spodaj navedeni brez

upoštevanja stopnje gospodarske rasti. Celoten promet zavezancev za DDV, ki so uporabniki davčnih blagajn, je v obdobju od februarja do aprila 2016 znašal 5.387,4 mio EUR in se je v primerjavi z enakim obdobjem leta 2015 povečal za 293,3 mio EUR, to je za 5,7 % več. V istem obdobju so zavezanci za DDV vplačali 758,8 mio EUR DDV, kar je 33,6 mio EUR in predstavlja 4,6 % več kot lani. Po oddanih obračunih DDV so izkazali 299,9 mio EUR neto vplačil DDV, kar je za 19,8 mio EUR oz. 7,1 % več kot zavezanci, ki so oddali obračune v letu 2015. Občutno se je povečal prijavljen oz. izkazan neto DDV pri zavezancih v dejavnosti gostinstva, kar za 20,7 % (FURS, 2016c).

Pozitivni rezultati uvedbe davčnih blagajn se kažejo tudi na področju povečanih prijav fizičnih oseb v zavarovanje za socialno varnost, prav zaradi teh prijav država beleži višja vplačila socialnih prispevkov in akontacije dohodnine. Povečanje prijav v zavarovanje je posledica sekundarnega namena uvedbe davčnih blagajn, saj država s pomočjo sporočanih podatkov o izdanih računih lahko preverja oblike zaposlitve oseb, ki izdajajo račune. V prvem tromesečju leta 2016 je 9.361 zavezancev za davčno potrjevanje računov na novo prijavilo v zavarovanje 22.705 fizičnih oseb. Od vseh prijavljenih oseb je kar 9.808 fizičnih oseb prijavljenih kot osebe, ki izdajajo račune. Iz prihodkovnega vidika države je ocenjeno, če vse na novo zaposlene osebe prejemajo minimalno plačo, je država pobrala na račun novih zaposlitev v obdobju od februarja do aprila 2016 približno 7 mio EUR, kar je razvidno tudi iz povečanih proračunskih prihodkih v tem obdobju (FURS, 2016c).

Država je ocenila, da bo z uvedbo davčnih blagajn v letu 2016 pobrala za 75 mio EUR več davkov, z uvedbo pa naj bi imela 2 mio EUR stroška. Če primerjamo predvidene prihodke in stroške z vidika države, so koristi uvedbe davčnih blagajn občutno višje od nastalih stroškov. Tudi rezultati dejansko pobranih dajatev v prvih petih mesecih, ki so razvidni v objavljenih podatkih proračuna Republike Slovenije, kažejo, da je država pobrala približno 30 mio več DDV kot v prvih petih mesecih lanskega leta. Tako že samo s pobranim DDV na letni ravni dosega predvidenih 75 mio EUR v proračunu za leto 2016. Če tej številki dodamo še več pobranih dajatev obveznih zavarovanj novo prijavljenih oseb, je ta na letni ravni višja še za dodatnih 28 mio EUR, v letu 2017 pa se državi obeta tudi večji prihodek od davka iz dobička pravnih oseb in dohodnine.

Če pogledamo celotne koristi in stroške uvedbe davčnih blagajn z vidika podjetij, lahko ocenimo, da so podjetja imela predvsem dodatne stroške, kakšnih pomembnih koristi pa zaenkrat ne opažam. Koristi od uvedbe davčnih blagajn je imela predvsem država, podjetja pa so imela predvsem stroške.

SKLEP

Problem sive ekonomije je problem celotne družbe, zato se država proti sivi ekonomiji poskuša boriti z različnimi ukrepi za zajezitev davčnih utaj. V letu 2016 je uvedla obvezno uporabo davčnih blagajn pri izdajanju gotovinskih računov za zavezance. Dovoljene so

izjeme, ki pa jih ni veliko. Za lažjo uporabo in razumevanje davčnih blagajn je predstavljen postopek uvedbe davčnih blagajn, obravnavan je zavezanec za uporabo davčnih blagajn, pogoji, ki jih mora izpolnjevati in pogoji, ki določajo, kdo zavezanec za davčno potrjevanje računov ni. Pri izbiri sistema za nadzor nad problemom sive ekonomije je bil izbran *on-line* sistem davčnih blagajn, ki naj bi bil za zavezance najcenejši. FURS je predstavil izbrani sistem kot izredno stroškovno neobremenjujoč za zavezance, kar pa ne drži.

Zavezanci za davčno potrjevanje računov se srečujejo z občutno višjimi stroški uvedbe kot so jim jih napovedovali. Zaenkrat kopičijo le stroške, ki so jih imeli z uvedbo davčnih blagajn. Nekateri zavezanci so imeli dejansko ničelne stroške, ostalim zavezancem pa uvedba davčnih blagajn predstavlja tudi do nekaj 1.000 EUR stroška. Razlogi za različno stroškovno obremenitev zavezancev je potrebno iskati pri računalniški opremljenosti zavezancev pred uvedbo davčnih blagajn. Če zavezanec pred uvedbo davčnih blagajn že razpolaga z ustrezno računalniško opremo, ustreznim programom, za katerega je podpisana vzdrževalna pogodba, in ima dostop do interneta, potem so stroški ob uvedbi davčnih blagajn minimalni. Za zavezance, ki pred uvedbo davčnih blagajn niso razpolagali z zgoraj opisanimi pripomočki za poslovanje in so uporabljali klasične načine izstavljanja izdanih računov, pa je strošek uvedbe davčnih blagajn višji oz. bo nastal, ko se bodo odločili za elektronsko izdajo računov ali ko bodo primorani elektronsko izdajati račune. To se bo zgodilo, ko se izteče prehodno obdobje in računov iz VKR ne bo več možno izstavljanje.

Država je po podatkih prvega trimesečja uvedbe davčnih blagajn dosegla zadovoljive rezultate, ki se izkazujejo v povišanju pobranega DDV, prispevkov in dohodnine. Predvsem so zadovoljivi rezultati v povečanju novih prijav v zavarovanje fizičnih oseb, kar je sicer sekundarni namen uvedbe davčnih blagajn.

Rezultati nagradne igre so presenetljivi, saj se je izjemno veliko število ljudi odločilo za sodelovanje. Zanimivo bi bilo poznati glavni razlog za sodelovanje, ali je to možnost denarnega dobitka ali zavedanje potrošnika, da izdajanje računov koristi njemu in državi. Presenetljiv je tudi podatek, da je v prvih treh mesecih z uporabo mobilne aplikacije za preverjanje računov sodelovalo v nagradni igri kar 71.005 različnih potrošnikov. Na ta način FURS zbira dragocene podatke za nadzor nad izdajanjem računov in pravilnostjo izdaje. Ocenjeni stroški nagradne igre so zanemarljivi v primerjavi z rezultati, ki kažejo, koliko ljudi sodeluje v nagradni igri, in ocenjenimi koristi za FURS.

V diplomski nalogi so prikazani stroški in koristi uvedbe davčnih blagajn. Zaenkrat prevladujejo za zavezance predvsem stroški, na koristi uvedbe davčnih blagajn pa zaenkrat lahko računa le država. Čas bo pokazal, kdo in koliko je pridobil z uvedbo davčnih blagajn. Tudi v prihodnje bo država iskala nove načine zaježitve sive ekonomije, saj zavezanci in končni potrošniki, ki se radi izognejo plačevanju davkov, vedno najdejo način za neizpolnjevanje davčnih obveznosti. Tako problem sive ekonomije v Sloveniji obstaja in bo obstajal kljub uvedbi davčnih blagajn.

LITERATURA IN VIRI

1. Bajuk Mušič, A. (2015). Popravljanje davčno potrjenih računov. *Revija za računovodstvo, davščine in finance – IKS*, 42(11), 36-45.
2. *Družbene posledice sive ekonomije*. (b.l.). Najdeno 23. maj 2016 na spletnem naslovu http://www.protisiviekonomiji.si/dejstva/druzbene_posledice_sive_ekonomije/
3. Finančna uprava Republike Slovenije. (2015a, 16. oktober). *Davčne blagajne splošno, nadzor in prekrški*. Najdeno 20. april 2016 na spletnem naslovu http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Nadzor/Podrocja/Davcne_blagajne_in_VKR/Opis/Davcne_blagajne_-_splosno_nadzor_in_prekrski.pdf
4. Finančna uprava Republike Slovenije. (2015b, 13. oktober). *Davčne blagajne po zakonu o davčne potrjevanju računov – ZDavPR (postopki potrjevanja)*. Najdeno 20. april 2016 na spletnem naslovu http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Nadzor/Podrocja/Davcne_blagajne_in_VKR/Opis/Davcne_blagajne_-_postopki_potrjevanja.pdf
5. Finančna uprava Republike Slovenije. (2015c, 2. november). *Davčne blagajne - zavezanec po Zakonu o davčnem potrjevanju računov - ZDavPR*. Najdeno 20. april 2016 na spletnem naslovu http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Nadzor/Podrocja/Davcne_blagajne_in_VKR/Opis/Davcne_blagajne_-_zavezanec_po_Zakonu_o_davcnem_potrjevanju_racunov_ZDavPR.pdf
6. Finančna uprava Republike Slovenije. (2015d, 17. december). *Denarne nagrade kot spodbuda potrošnikom, da zahtevajo, vzamejo in preverijo račune*. Najdeno 23. maj 2016 na spletnem naslovu http://www.fu.gov.si/mediji/nagrada_igra_vklopi_razum_zahtevaj_racun/?tx_news_pi1%5Bnews%5D=3941&tx_news_pi1%5Bcontroller%5D=News&tx_news_pi1%5Baction%5D=detail&cHash=f9d862e897aab7ad9eea8f8bce3f904c
7. Finančna uprava Republike Slovenije. (2016a, 2. januar). *Začenja se nagradna igra »Vklopi razum, zahtevaj račun!«* Najdeno 23. maj 2016 na spletnem naslovu http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Medijsko_sredisce/Nagrada_igra/160102__na_gradna_igra.pdf
8. Finančna uprava Republike Slovenije. (2016b, 14. april). *Znani prvi nagrajenci nagradne igre »Vklopi razum, zahtevaj račun«*. Najdeno 30. maj 2016 na spletnem naslovu http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Medijsko_sredisce/Nagrada_igra/Novice/2016/160414_1_zrebanje.pdf
9. Finančna uprava Republike Slovenije. (2016c, 16. maj). *Prvi učinki uvedbe davčnih blagajn*. Najdeno 16. maj 2016 na spletnem naslovu http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Nadzor/Podrocja/Davcne_blagajne_in_VKR/Novice/2016/160516__Prvi_ucinki_uedbe_davcnih_blagajn-2.pdf
10. Finančna uprava Republike Slovenije. (b.l.a). *Obvestilo o obveznosti izdaje, prevzema in zadržanja računa*. Najdeno 17. maj 2016 na spletnem naslovu

http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Nadzor/Podrocja/Davcne_blagajne_in_VKR/P riloga_3_OSNUTEK_16_FORMAT_A5.pdf

11. Finančna uprava Republike Slovenije. (b.l.b). *Vzorec obrazca računa iz vezane knjige računov.* Najdeno 17. maj 2016 na spletnem naslovu http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Medijsko_sredisce/2015/Vezana_knjiga_racunov_1.JPG
12. Finančna uprava Republike Slovenije. (b.l.c). *Mini blagajna.* Najdeno 17. maj 2016 na spletnem naslovu <https://miniblagajna.fu.gov.si/>
13. Finančna uprava Republike Slovenije. (b.l.d). *Vklopi razum, zahtevaj račun!*. Najdeno 23. maj 2016 na spletnem naslovu <https://blagajne.fu.gov.si:9005/#/home>
14. Finančna uprava Republike Slovenije. (b.l.e). *Števec.* Najdeno 31. maj 2016 na spletnem naslovu http://www.fu.gov.si/nadzor/podrocja/davcne_blagajne_in_vezane_knjige_racunov_vkr/?tx_news_pi1%5Bnews%5D=4517&tx_news_pi1%5Bcontroller%5D=News&tx_news_pi1%5Baction%5D=detail&cHash=2a76daa92956ca5c869afdc77071e0aa
15. Finančna uprava Republike Slovenije. (b.l.f). *Števec 1.* Najdeno 3. junij 2016 na spletnem naslovu http://www.fu.gov.si/mediji/nagradna_igra_vklopi_razum_zahtevaj_racun/
16. Grapulin, T. (2015a, 5. avgust). Davčne blagajne: koliko bodo stale, če jih boste kupili. *Spletni časopis Finance.* Najdeno 27. maj 2016 na spletnem naslovu <http://www.finance.si/8825790>
17. Grapulin, T. (2015b, 6. avgust). Davčne blagajne: koliko vas bo stalo, če boste program za blagajno najeli. *Spletni časopis Finance.* Najdeno 27. maj 2016 na spletnem naslovu <http://www.finance.si/8825840>
18. Grapulin, T. (2016a, 30. januar). Toliko so vas resnično stale davčne blagajne. *Spletni časopis Finance.* Najdeno 24. maj 2016 na spletnem naslovu <http://www.finance.si/8840923>
19. Grapulin, T. (2016b, 26. februar). Davčne blagajne: Kaj narediti, ko uporabljate vezano knjigo računov. *Spletni časopis Finance.* Najdeno 24. maj 2016 na spletnem naslovu <http://agrobiznis.finance.si/8841904>
20. Hočevar, M., & Igljučar, A. (1995). *Osnove računovodstva.* Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
21. Informacijski pooblaščenec Republike Slovenije. (2015, 11. december). *Obdelava davčnih številčk zaposlenih ob uvedbi davčnih blagajn.* Najdeno 1. junij 2016 na spletnem naslovu <https://www.ip-rs.si/vop/obdelava-davcnih-stevilk-zaposlenih-ob-vedbi-davcnih-blagajn-2674/>
22. *Internet: 3G/4G/LTE z naročnino.* (2015, 2. februar). Najdeno 27. junij 2016 na spletnem naslovu <http://www.kajkupiti.si/3g/-4g/-lte-narocnina-/ponudniki-internet-storitev-3g/4g/lte-z-narocnino.html>
23. *Internet: 3G/4G/LTE brez naročnine.* (2015, 31. januar). Najdeno 27. junij 2016 na spletnem naslovu <http://www.kajkupiti.si/3g/-4g/-lte-brez-narocnine-/ponudniki-internet-storitev-3g/4g/lte-brez-narocnine.html>

24. *Internet: Optika z naročnino.* (2015, 2. februar). Najdeno 27. junij 2016 na spletnem naslovu <http://www.kajkupiti.si/optika-narocnina-/internet-optika-z-narocnino.html>
25. *Internet: ADSL/VDSL/KABEL.* (2016, 22. april). Najdeno 27. junij 2016 na spletnem naslovu <http://www.kajkupiti.si/adsl/-/vdsl/-/kabel/ponudniki-internet-storitev-adsl/vdsl/kabel.html>
26. Kukar, S. (1990). *Po sledih sive ekonomije.* Kranj: Gorenjski glas.
27. Kukar, S., Marn, S., Flajs, A., Zakotnik, I., Žaucer, I., & Benedikt, B. (1995). *Siva ekonomija v Sloveniji: razlogi za njen razvoj in ocene njenega obsega.* Ljubljana: Inštitut za ekonomska raziskovanja.
28. Ministrstvo za finance. (2015a, 5. februar). *Akcijski načrt uvedbe davčnih blagajn v Republiki Sloveniji.* Najdeno 2. maj 2016 na spletnem naslovu http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/mediji/2015/2015feb05_akcijski_davcne_blagajne.pdf
29. Ministrstvo za finance. (2015b, 7. maj). *Predlog zakona o davčnem potrjevanju računov.* Najdeno 26. maj 2016 na spletnem naslovu http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/mediji/2015/2015maj07_zakon_davcno_potrjevanje_racunov.pdf
30. Ministrstvo za finance. (2016, 19. april). *Predlogi poenostavitve obveznosti davčnega potrjevanja računov za določene zavezanke.* Najdeno 25. maj 2016 na spletnem naslovu http://www.fu.gov.si/nadzor/podrocja/davcne_blagajne_in_vezane_knjige_racunov_vk_r/?tx_news_pi1%5Bnews%5D=4517&tx_news_pi1%5Bcontroller%5D=News&tx_news_pi1%5Baction%5D=detail&cHash=2a76daa92956ca5c869afdc77071e0aa
31. Nastav, B. (2009). *Siva ekonomija v Sloveniji – merjenje, vzroki in posledice* (doktorska dizertacija). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
32. Omerzu, B. (2000). *Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno s strokovnim predgovorom.* Radovljica: Skriptorij KA.
33. Prezelj, T. (2015a). Predlog uvedbe davčnih blagajn. *Bilten Unikum* 9(04), 8.
34. Prezelj, T. (2015b). Davčne blagajne. *Bilten Unikum* 09(09), 10-11.
35. Prezelj, T. (2016). Mini blagajna. *Bilten Unikum* 10(01), 10-11.
36. Pravilnik o izvajanju Zakona o davčnem potrjevanju računov (P-ZDavPR). *Uradni list RS* št. 60/2015, 75/2015, 90/2015.
37. Pravilnik o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (P-ZDDV-1). *Uradni list RS* št. 141/2006, 52/2007, 120/2007, 21/2008, 123/2008, 105/2009, 27/2010, 104/2010, 110/2010, 82/2011, 106/2011, 108/2011, 102/2012, 54/2013, 85/2014, 95/2014, 39/2016.
38. Rupnik, L. (1997). *Javnofinančni pojmovnik s slovensko-angleško-nemško-francoskim slovarčkom.* Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.
39. Setnikar Cankar, S., & Hrovatin, N. (2000). *Temelji ekonomije.* Ljubljana: Visoka upravna šola.
40. Slovenski računovodski standardi 2016 (SRS). *Uradni list RS* št. 95/2015.

41. Turk, I., Kavčič, S., & Kokotec-Novak, M. (1998). *Poslovodno računovodstvo*. Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.
42. Turk, I., Kavčič, S., Kokotec-Novak, M., Koželj, S., Melavc, D., & Odar, M. (1999). *Finančno računovodstvo*. Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.
43. *Uvod v poslovanje*. (b.l.). Najdeno 26. maj 2016 na spletnem naslovu http://studentski.net/gradivo/ulj_ekf_up1_uvp_sno_poslovni_izid_denarni_tok_01?r=1
44. Vlada Republike Slovenije. (2011, 8. september). *Predlog zakona o davčnih blagajnah*. Najdeno 31. maj 2016 na spletnem naslovu <http://imss.dz-rs.si/imis/030980a080addc4ac2ce.pdf>
45. Vlada Republike Slovenije. (2013, 12. september). *Obvladovanje sive ekonomije v Republiki Sloveniji*. Najdeno 1. junij 2016 na spletnem naslovu http://www.vlada.si/fileadmin/dokumenti/si/sklepi/seje_vlade_2013/Siva_ekonomija_09092013.doc
46. Volavšek, I. (2004). *Problemi preprečevanja in odkrivanja sive ekonomije* (diplomsko delo). Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta.
47. Zakon o davčnem potrjevanju računov (ZDavPR). *Uradni list RS* št. 57/2015.
48. Zakon o davčnem postopku (ZDavP-2). *Uradni list RS* št. 13/2011-UPB1, 32/2012, 94/2012, 101/2013-ZDavNepr, 111/2013, 25/2014-ZUF, 40/2014-ZIN-B, 90/2014, 91/2015.
49. Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2). *Uradni list RS* št. 117/2006, 56/2008, 76/2008, 5/2009, 96/2009, 110/2009-ZDavP-2B, 43/2010, 59/2011, 24/2012, 30/2012, 94/2012, 81/2013, 50/2014, 23/2015, 82/2015.
50. Zakon o dohodnini (ZDoh-2). *Uradni list RS* št. 13/2011-UPB7, 9/2012, 24/2012, 30/2012, 40/2012-ZUJF, 75/2012, 94/2012, 96/2013, 50/2014, 23/2015, 55/2015.
51. Zakon o davku na dodano vrednost (ZDDV-1). *Uradni list RS* št. 13/2011-UPB3, 18/2011, 78/2011, 38/2012, 83/2012, 86/2014, 90/2015.
52. Zupančič, M. (2015a). Zakon o potrjevanju računov. *Revija za računovodstvo, davščine in finance – IKS*, 42(05), 103-105.
53. Zupančič, M. (2015b). Davčne blagajne in potrjevanje računov. *Revija za računovodstvo, davščine in finance – IKS*, 42(10), 82-92.

PRILOGE

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Vzorec internega akta za en poslovni prostor, ena elektronska naprava za izdajo računov.....	1
Priloga 2: Vzorec internega akta za en poslovni prostor, računi se izdajajo iz vezane knjige računov.....	2
Priloga 3: Vzorec internega akta za en poslovni prostor, računi se izdajajo preko programa Mini blagajna.....	3
Priloga 4: Seznam uporabljenih kratic.....	4

PRILOGA 1: Vzorec internega akta za en poslovni prostor in eno elektronsko napravo za izdajo računov

V skladu s šestim odstavkom 5. člena Zakona o davčnem potrjevanju računov – ZDavPR (Uradni list RS, št. 57/15) odgovorna oseba družbe Podjetje d. o. o., Nova ulica 12, 1000 Ljubljana, davčna številka 12345678, direktor Franci Novak, sprejema

INTERNI AKT

o popisu poslovnih prostorov, dodelitvi oznak poslovnim prostorom in pravilih za dodeljevanje zaporednih števil računov

1. člen

S tem internim aktom se ureja popis poslovnih prostorov in dodelitev oznak poslovnim prostorom ter predpisujejo pravila za dodeljevanje zaporednih števil računov v družbi Podjetje d. o. o., Nova ulica 12, 1000 Ljubljana, davčna številka 12345678.

2. člen

Popis poslovnih prostorov z dodeljenimi oznakami, pripadajočimi naslovi in identifikacijskimi oznakami iz registra nepremičnin:

Oznaka poslovnega prostora	Naslov poslovnega prostora	Številka katastrske občine	Številka stavbe	Številka dela stavbe
TRG1	Krpanova ulica 10, 1000 Ljubljana	2103	245	1

3. člen

Oznake elektronskih naprav, preko katerih se v posameznem poslovnem prostoru izdajajo računi:

Oznaka poslovnega prostora	Oznaka elektronske naprave
TRG1	BLAG1

Kot elektronska naprava za izdajo računov je označen računalnik (blagajna), preko katerega se v poslovnem prostoru izdajajo računi.

4. člen

V poslovnem prostoru se nahaja ena elektronska naprava preko katere se izdajajo računi. Zaporedne številke računov si vsako koledarsko leto, od 1. januarja do 31. decembra, sledijo v neprekinjenem zaporedju, od zaporedne številke 1 do »n«. Zaporedje števil računov je razvidno iz tabele:

TRG1-BLAG1-1
TRG1- BLAG1-2
TRG1- BLAG1-3
TRG1- BLAG1-4
itd.

5. člen

Ta akt začne veljati 2. januarja 2016.

Ljubljana, dne 31. 10. 2015

Direktor družbe:
Franci Novak

PRILOGA 2: Vzorec internega akta za en poslovni prostor in račune, ki se izdajajo iz vezane knjige računov

V skladu s šestim odstavkom 5. člena Zakona o davčnem potrjevanju računov – ZDavPR (Uradni list RS, št. 57/15) odgovorna oseba družbe Podjetje d. o. o., Nova ulica 12, 1000 Ljubljana, davčna številka 12345678, direktor Franci Novak, sprejema

INTERNI AKT

o popisu poslovnih prostorov, dodelitvi oznak poslovnim prostorom in pravilih za dodeljevanje zaporednih števil računov

1. člen

S tem internim aktom se ureja popis poslovnih prostorov in dodelitev oznak poslovnim prostorom ter predpisujejo pravila za dodeljevanje zaporednih števil računov v družbi Podjetje d. o. o., Nova ulica 12, 1000 Ljubljana, davčna številka 12345678.

2. člen

Popis poslovnih prostorov z dodeljenimi oznakami, pripadajočimi naslovi in identifikacijskimi oznakami iz registra nepremičnin:

Oznaka poslovnega prostora	Naslov poslovnega prostora	Številka katastrske občine	Številka stavbe	Številka dela stavbe
TRG1	Krpanova ulica 10, 1000 Ljubljana	2103	245	1

3. člen

V poslovnem prostoru z oznako TRG1 se računi izdajajo preko vezane knjige računov.

4. člen

Zaporedne številke računov si vsako koledarsko leto, od 1. januarja do 31. decembra, sledijo v neprekinjenem zaporedju, od TRG1-00001 do TRG1-»n«.

Zaporedje števil računov je razvidno iz tabele:

TRG1-00001
TRG1-00002
TRG1-00003
TRG1-00004
itd.

(* Opomba FURS: Ni treba, da je številka računa, izdanega iz vezane knjige računov, sestavljena iz treh delov: oznake poslovnega prostora, oznake elektronske naprave, zaporedne številke računa. Takšno številko računa morajo imeti v skladu z ZDavPR le računi, ki so izdani preko elektronske naprave.)

5. člen

Ta akt začne veljati 2. januarja 2016.

Ljubljana, dne 31. 10. 2015

Direktor družbe:
Franci Novak

PRILOGA 3: Vzorec internega akta za en poslovni prostor in račune, ki se izdajajo preko programa Mini blagajna

V skladu s šestim odstavkom 5. člena Zakona o davčnem potrjevanju računov – ZDavPR (Uradni list RS, št. 57/15) odgovorna oseba družbe Podjetje d. o. o., Nova ulica 12, 1000 Ljubljana, davčna številka 12345678, direktor Franci Novak, sprejema

INTERNI AKT

o popisu poslovnih prostorov, dodelitvi oznak poslovnim prostorom in pravilih za dodeljevanje zaporednih števil računov

1. člen

S tem internim aktom se ureja popis poslovnih prostorov in dodelitev oznak poslovnim prostorom ter predpisujejo pravila za dodeljevanje zaporednih števil računov v družbi Podjetje d. o. o., Nova ulica 12, 1000 Ljubljana, davčna številka 12345678.

2. člen

Popis poslovnih prostorov z dodeljenimi oznakami, pripadajočimi naslovi in identifikacijskimi oznakami iz registra nepremičnin:

Oznaka poslovnega prostora	Naslov poslovnega prostora	Številka katastrske občine	Številka stavbe	Številka dela stavbe
TRG1	Krpanova ulica 10, 1000 Ljubljana	2103	245	1

3. člen

Oznake elektronskih naprav preko katerih se v posameznem poslovnem prostoru izdajajo računi:

Oznaka poslovnega prostora	Oznaka elektronske naprave
TRG1	MB

Računi se izdajajo preko programa »MINI blagajna« do katerega se dostopa preko spletne strani Finančne uprave Republike Slovenije. Kot elektronska naprava je označen računalnik preko katerega se v poslovnem prostoru izdajajo računi.

4. člen

V poslovnem prostoru se nahaja ena elektronska naprava preko katere se izdajajo računi. Zaporedne številke računov si vsako koledarsko leto, od 1. januarja do 31. decembra, sledijo v neprekinjenem zaporedju, od zaporedne številke 1 do »n«. Zaporedje števil računov je razvidno iz tabele:

TRG1-MB-1
TRG1- MB-2
TRG1- MB-3
TRG1- MB-4
itd.

5. člen

Ta akt začne veljati 2. januarja 2016.

Ljubljana, dne 31. 10. 2015

Direktor družbe:
Franci Novak

PRILOGA 4: Seznam uporabljenih kratic

Kratica	Pomen
BDP	Bruto domači proizvod
FURS	Finančna uprava Republike Slovenije
ZDavB	Zakon o davčnih blagajnah
ZDavP-2	Zakon o davčnem postopku
DDV	Davek na dodano vrednost
VKR	Vezana knjiga računov
ZDavPR	Zakon o davčnem potrjevanju računov
P-ZDavPR	Pravilnik o izvajanju zakona o davčnem potrjevanju računov
ZAVEZANEC	Zavezanec za izvajanje postopka potrjevanja računov
ZDoh-2	Zakon o dohodnini
ZDDV-1	Zakon o davku na dodano vrednost
P-ZDDV-1	Pravilnik o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost
EOR	Enkratna identifikacijska oznaka računa
ZOI	Zaščitna oznaka izdajatelja računa
SRS	Slovenski računovodski standardi
ZDDPO-2	Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb